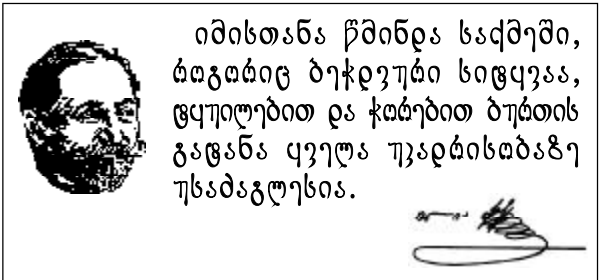

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემში,
ბედობით ბეჭდუნი სიფყაა,
ფერილებით და ჭაბუბით ბუბთის
გაფანა ყველა უკადრისადაც
უსამაგლესია.

დაარსებულია
1918 წელს.

პარასკევი, 7 დეკემბერი, 2012 წელი.
№235 (7111)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

სანამ უნდა აზარალებდეს ბიუჯეტს მავანთა ანგარებნიანი გარიგება-გადაწყვეტილება?

„გაანდობული“ კველი
კუბლიკასია. როგორც
წამოჭრილ პრობლემას
ასლა მაინც უნდა
მიექცას ყურადღება

3

პოლიტიკატიმრის სტატუსი — 190-ს, პოლიტდევნილის სტატუსი კი 25 ჰირს მიენიჭა 2

პარლამენტმა „ნაციონალური მოძრაობის“ საბრალდებო დასკვნა დალო 5

ისტორიულ მემკვიდრეობას ანადგურებენ!

ყაჯართა დინასტიის ძეგლებს
გამოსაფენად გაზონის
ცინის კოვლესი
დაანგრიეს(!) 6

რა საიდუმლოს გვიყვება ვახა იბრაგიმოვი?... 11

გერმანულმა გამოსდილავამ საქართველოში გააგართლა 7

სასწრაფო დახმარების ემიგრები სწრაფ 5 ცვლილებებს ითხოვენ

ვენა სუკეთესო ქალაქი სსოვრების ხარისხით, თბილისი კი - ყველაზე ცუდი 8

როცა მთელი 9 ცხოვრება სნაფლოვ!

კანონმდებელი

საქართველოს პარლამენტმა „პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ და პოლიტიკური ნიშნით დევნილ პირთა თაობაზე“ დადგენილების პროექტი დაამტკიცა.

დადგენილებას მხარი 77-მა დეპუტატმა დაუჭირა, წინააღმდეგ კი 54-მა კანონმდებელმა მისცა. დადგენილებით, ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის მიერ დამტკიცებული სიების შესაბამისად იმ პირთა სია დგინდება, რომლებიც პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ და პოლიტიკური ნიშნით დევნილ პირებად მიიჩნევიან.

ამავე დადგენილების თანახმად, საქართველოს პარლამენტმა უნდა უზრუნველყოს უმოკლეს ვადაში აღნიშნული პირების სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლების ან/და სამართლიანი სასამართლოს უფლებებით სარგებლობის სამართლებრივი მექანიზმები.

ამავე დროულად, როგორც დადგენილებაში აღნიშნული, პარლამენტმა უნდა უზრუნველყოს იმ პირთათვის სამართლებრივი სტატუსისა და მარეაბილიტაციული სამართლებრივი მექანიზმების შექმნა, რომლებიც დაპატიმრებულნი იყვნენ პოლიტიკური ნიშნით და ამ დადგენილების მიღებამდე გათავისუფლდნენ პატიმრობიდან.

„პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ და დევნილ პირთა თაობაზე“ დადგენილების პროექტი დეპუტატებს ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე ევა ბესელიამ დღევანდელ სხდომაზე გააცნო. ამასთან, სხდომაზე კანონმდებლები პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებული და დევნილის სტატუსის მისანიჭებლად უზრუნველ პირების სიასაც გაეცნენ.

სიის შედგენისას კომიტეტი ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის 2012 წლის 3 ოქტომბრის 31900 რეზოლუციის მე-3 პუნქტის ა, ც, დ და ე ქვეპუნქტებით ხელმძღვანელობდა. აქვე ბესელიამ იმასაც განმარტავს, რომ პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრების სტატუსის მინიჭება პირის უდანაშაულოდ ცნობას არ ნიშნავს. მისი თქმით, პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრების მიმართ პოლიტიკური ამნისტია განხორციელდება და ამასთან დაკავშირებით მუხლი „ამნისტიის შესახებ“ კანონპროექტს დაემატება.

კომიტეტთან არსებულმა სამუშაო ჯგუფმა საბოლოო ჯამში 200-ზე მეტი ადამიანის საქმე განიხილა. არიან პირები, რომელთა მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესწავლა სამუშაო ჯგუფმა ვერ მოასწრო, რის გამოც მას მანდატი კიდევ ერთი თვით გაუხანგრძლივდება.

პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრების სტატუსი მიენიჭათ: გიორგი ქადაგიშვილს, გენადი არჩუაძეს, ზინინა გიორგობიანს, გელა ნასყიდაშვილს, მიხეილ ქარელს, იასონ ჩხილაძეს, ლევან ფხაკაძეს, ქიბარ ხალვაშს, ნიაზ ხალვაშს, მარინე ჭყონიას, ბადრი ბინაძეს, ზურაბ გიგუაშვილს, გურამ გოგუას, ნიკა გელაშვილს, თემურ გიგაშვილს, მედიკ რაისიანს, გოჩა ვეტრიაკოვს, დავით ბეგიაშვილს, იანიკ ქარქუსოვს, ჯემალ ქარქუსოვს, ტარიელ ხალვაშს, მალხაზ ბაბლიძეს, ილია რამიშვილს, თემურაზ შენგელიას და გიგლა ბარამიძეს.

პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრების სტატუსის მიენიჭებულ პირები არიან: 26 მაისის მოვლენებთან დაკავშირებით – ალუაშვილი რევაზ, ნემსინვერიძე მამუკა, ამბარცუმიანი ედუარდ, არევაძე თორნიკე, ახვლედიანი ვალერიან, ბერიშვილი ლევან, ბერაძე ზვიად, ბიბილოვი ალექსანდრე, გამარჯობაძე სვიჩა, გაჩეჩილაძე გივი, გოგალაძე ჯურჯა, გოგოლიძე ლევან, გოგოლაძე ვასილ, გოცირიძე კობა, გრძელიანიშვილი ერეკლე, დავითაძე ბეჟა, ერაძე ალექსანდრე, ზაუტაშვილი ნიკოლოზ, ზურაშვილი შაქრია, კობაური კობა, მეფარიშვილი დავით, მუხაშვილია გოჩა, მერაბიშვილი ამირან, მანაძე დემურ, პეტრიაშვილი ბექა, ყელაძე თორნიკე, ყელაძე თემურაზ, სამხარაძე ზაზა, სოლომონიძე ანზორ, სალუქვაძე გივი, სტურუა ბახვა, ფარტუხაძე დავით, შუბითიძე აკაკი, ჩილდინაძე ივანე, ჩიქვილაძე ზაზა, ჭიჭიანი დიმიტრი, ხუციშვილი ზურაბ, ძირკვაძე მერაბ, შენგელია მამუკა, გორგაძე მერაბ, გორდელაძე თემურ, ანანიძე ცოტნე, მოსიძე ზურაბ, შარაშენიძე გუბაზ, გოგოტიძე გედეგან, ქველაძე ბადრი, კიკვიძე დავით, მოსიძე ზურაბ.

ყინწისის საქმესთან დაკავშირებით: კეველაძე ოლეგ, გოგუაძე ნიკოლოზ, ჩარკვიანი ვარლამ, სისაური მახარე, ციციკიშვილი მიხეილ, მასხარაძე მიხეილ, გვიმრაძე ზაზა, ალაფანაშვილი გიორგი, ბეროშვილი გიორგი, გურული ბორის, თოდაძე კახაბერი, ცამბაია თემურაზ, ჩიტრეკაშვილი დავით, ჩიტრეკაშვილი ზურაბ, გუნდიაშვილი ჯემალ, შუკაკიძე დავით, ბესელია მამუკა, გელაშვილი ზურაბ, თუთარაშვილი დავით, ჩიგოგიძე ბადრი, ჩიგოგიძე ბაქარ, ჩარბაძე ირაკლი, ღვალაძე რამაზ, სურამელაშვილი ჯემალ.

„დაიცავი საქართველოდან“: მაისურაძე მერაბ, ლომიძე კონსტანტინე, დოლიძე ლევან, ფოხაძე ანდრო.

მუსრფანის საქმე: გორგიაშვილი შოთა, ფოცხვერაშვილი ბესიკი, ჯაჭავაძე ზვიადი, თოფურიძე ირაზაკი, ბეგონია ალექსანდრე, გრიგალაშვილი ბექა, ბიბილაშვილი ნიკოლოზ, მიქაძე ზურაბ, მურჯინელი ზაზა, საბაშვილი ვანო, საგინაშვილი ვაჟა, საგინაშვილი იმედა, ოთანაძე კობა, ხოსბაშვილი პაატა, ბიბილაშვილი ზურაბ, სამადალაშვილი გიორგი, ჯოლბორდ კახა, დვალე კახა, ამირიძე ლევან, ხუცურაული ვაჟა.

„მობრძობა ერთიანი საქართველოდან“: ნადირაძე მარტენ, ნაოჭაშვილი თემურაზ, ნურიაშვილი სიმონ, ხარებავა ზვიადი, გრძელიძე დავით, ბაბლოძე ჯონი, ადამია დიმიტრი.

„ენვერის“ საქმე: გვეორქიანი არმენ, გალოგრე რუსლან, შიკოიანი რუბენ, სკრილინიკოვი იური, აბდულაევი ედუარდ, მესხიძე დავით, კულურაძე ბაკურ, აბაშიძე ტარიელ, კაკაბაძე გელა, პლუშინკოვი ვიჩესლავ, დიასამიძე გოჩა.

ქართული პარტიიდან: ბერიაშვილი თამაზ, იამანიძე შოთა, მერეზაშვილი ფრიდონ, მასხარაშვილი ვაჟა, გიგუაშვილი ვალაქტიონ, ჯანჯალაშვილი ნიკოლოზ, ჩხილაძე გიორგი, მახარაშვილი სვიჩა, ჯამრელაშვილი დავით.

ქართული ოცნებიდან: მაკარაძე ზაურ, კობახიძე ზაზა, მუშორაძე რევაზ, ანჯაფარიძე თემურაზ, საჯაია ზურაბ.

„სახალხო მართლმადიდებელი მოძრაობა“: აფხაიძე შოთა, ბლიაძე ზვიად, ჩაჩუა ლევან, შალამბერიძე დავით, გაბედავა გიორგი, მისურაძე რატი, გურჩიანი ჯაბა, ზუმბაძე ავთანდილ.

„სამოქალაქო ფრონტი“: ვაჩნაძე მელიორ, ფვანია ზალი, გოგინაშვილი შალვა, გოგინაშვილი ლევან, ფვანია ლუარსაბ, დარასელია აკაკი.

„გაერთიანებული ოპოზიცია“: გორგიაშვილი ლევან, გორგიაშვილი ბესო, მასურაშვილი ვახტანგ.

„ეროვნული ფორუმი“: ჩალაური თედორე, ნეფარიძე ზურა, სულაძე დიმიტრი.

„კონსერვატიული პარტია“: კვეზრელი ნიკოლოზ, ხაინდრავა კახა, ჯიქია ჯონი.

„ჩვენი საქართველო – თავისუფალი დემოკრატია“: თავაშაძე ჯუმბერ, ყორღანი გურამ.

„თავისუფალი საქართველო“: ახალკაცი გიორგი, ბლიაძე პავლე, გველუკაშვილი მალხაზ, გოგინაშვილი გივი, გოგლიჩიძე გიორგი, დვერიშვილი ფრიდონ, დემეტრაძე გიორგი, ზაფრაშვილი გიორგი (რესპუბლიკური პარტია), ზერეკოზე გიორგი, თხელიძე ნანა, ლომიძე ჯემალ, მისაია ვახტანგ, მამედოვი კახანაზარ, მოლაშვილი თორნიკე, მურმანიშვილი ტარიელი, რამაზაშვილი ლუკა, რატიშვილი მერაბ, სალინაძე ბათუ, ტატიშვილი დავით, ყინიშვილი ზაზა, შალიკოანი ზურაბ, ჩხენკელი ლაშა, ნითელაშვილი ტრიტან, ჭუმბურიძე პაატა, ალიმბარაშვილი ბესარიონ, ალიმბარაშვილი დავით, ფარეშიშვილი მამუკა, შინჯიკაშვილი ზვიად, ყველაშვილი ივანე, სვანიძე პაატა, ლომიძე დავით, გორელაშვილი გიორგი, ჩაპლიგინი სერგეი, ექვთიმოშვილი გივი, გველსონი შალვა, დალაქიშვილი ილია და ბაჩიაშვილი დავით.

ინვესტიორები და ჩვენი

რას აკვირდებიან ბიზნესმენები?

ხელისუფლება იმედოვნებს, რომ მომავალი წელი უამრავი ინვესტიციის მიხედვით სარგებლო იქნება

ბოლო პერიოდში ვრცელდება ინფორმაცია, რომ ინვესტიორებმა საკუთარ პროექტებზე უარი განაცხადეს. ასეთი ფაქტი დაფიქსირდა სხვადასხვა სფეროში – ენერჯეტიკაში, სამშენებლო სექტორში, სასტუმროებს ბიზნესში. რის საფუძველზე იღებენ ბიზნესმენები გადაწყვეტილებას და როგორია დღეს ქვეყანაში არსებული ბიზნეს-გარემო?

მედიაში გავრცელებული ინფორმაციით, ქუთაისიდან პარლამენტის ისევე თბილისში შესაძლო გადმოტანის შესახებ განცხადებების გაკეთების შემდეგ ინვესტიორთა ორმა ჯგუფმა იმერთალაძეში ბრედული სასტუმროს მშენებლობაზე საბოლოოდ განაცხადა უარი. ბიზნესმენებისთვის შემადგენელი ალმონდა კაზინოების შესაძლო აკრძალვის თემაც.

ენერჯეტიკაში მიმდინარე ცვლილებების შემდეგ ინვესტიორებმა შესვლის აშენებაც გადაიფიქრეს. მტკვარიპების და ფარავანების ასაშენებლად ახალი ინვესტიციების მოზიდვა საჭირო.

თუმცა, ეს ყველაფერი დროებითია და მკვეთრ პოლიტიკურ ცვლილებებს ყოველთვის უკავშირდება სოლომე. ამიტომ სპეციალისტები და ბიზნესმენები არ ჩქარობენ დასკვნების გაკეთებას. ისინი მიიჩნევენ, რომ ბიზნესგარემოს შეფასება ერთი წლის შემდეგ გახდება შესაძლებელი. სამშენებლო კომპანიებისა და ავტოდილეების ნაწილის განმარტებით, ამ ეტაპზე მხოლოდ უნდა განალიზდეს დინამიკა და არა შედეგი. ბიზნესგარემოს დალაგებას დრო სჭირდება, პირველი შედეგები ერთი წლის თავზე გამოჩნდება.

მათივე თქმით, თავდაპირველად შესასწავლია შრომის კოდექსი და მონოპოლიების თემა. ამასთან, „ბიზნესი უნდა იყოს თავისუფალი, რადგან ეს არის წინაპირობა პროგრესისა და განვითარების. მოლოდინი არის ოპტიმისტური“, – აცხადებენ ბიზნესის წარმომადგენლები.

„იბერია ბიზნეს ჯგუფის“ დამფუძნებლის ტარიელ ხეჩიკაშვილის განცხადებით, რეალურ შედეგებს ბიზნესი 2014 წელს დაინახავს. „ეს მცირეა ერთ თვეში არ მოხდეს, თუმცა ამ მიმართულებით ნაბიჯები იდგმება. რაც შეეხება მოლოდინს, ის ძალიან ოპტიმისტურია, რადგან, ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ქართველი ბიზნესმენი მთავრობის ხელ-

მძღვანელი და სამაგალითო როგორც ქვემოქმედებით, ისე საზოგადოებრივი თვალსაზრისით.

რაც შეეხება გასულ პერიოდს, ის ყველაზე რთული იყო თვითონ მთავრობისთვისაც, რადგან საკადრო პოლიტიკის ფორმირებას დრო სჭირდებოდა. ამიტომ ბიზნესთან ნაკლები ურთიერთობა ჰქონდა. აქედან გამომდინარე, ძნელია პირველი ნაბიჯების განსაზღვრა, მაგრამ მოლოდინი არის ოპტიმისტური და დარწმუნებული ვარ, რომ ბიზნესი ძალიან კარგი ტემპით წავაწინა, – აცხადებს ხეჩიკაშვილი.

სხვათა შორის, პოზიტიური ინფორმაციები ვრცელდება დიპლომატიური არხებითაც. მალე საქართველოში ყორგიშული ბიზნეს ჯგუფი ჩამოვა, ხოლო იანვარში კი ქვეყანას ყაზახური ბიზნეს დელეგაცია ეწვევა. ამ განცხადებას „კომერსანტთან“ საუბრისას ყაზახეთისა და ყირგიზეთის რესპუბლიკებში საქართველოს ელჩი დავით მუმლაძე აკეთებს. მისივე შეფასებით, ხელისუფლების ცვლილებას საინვესტიციო გარემოზე გავლენა არ მოუხდენია.

„მათ უკვე მიიღეს პირველი სიგნალები ახალი ხელისუფლებისგან,

ინვესტიორებმა იციან, რომ ახალი ხელისუფლება ბიზნესის მიმართ დადებითადაა განწყობილი. ასევე მათი სურვილია, კონსალტინგ-ჯგუფებს შესვდნენ“, – აცხადებს მუმლაძე. მისივე თქმით, საქართველოში ინვესტიციების ჩადებაზე მოთხოვნა ყაზახეთისა და ყირგიზეთის მხრიდან დღით დღით იზრდება და ხელისუფლების ცვლილებას მათი შეშფოთება არ გამოუწვევია.

ოპტიმისტურადაა განწყობილი საქართველოს მთავრობაც. ფინანსთა მინისტრის განცხადებით, მათ აქვთ სერიოზული გარანტიები იმისა, რომ მომავალი წელი შემოსული ინვესტიციების კუთხით რეკორდული იქნება. ნოდარ ხადურის თქმით, ინვესტიციებზე სერიოზული განაცხადები უკვე კეთდება, პროცესები დაწყებულია და მიმდინარეობს მოლაპარაკებები.

გიორგი ბაძაური

რეიტინგი

პრეზიდენტის ინსტიტუტის და პოლიციისადმი ნდობა უმჯობესდა

პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ ინსტიტუტისადმი ნდობის რეიტინგი მეოთხედამ მეთერთმეტე პოზიციამდე გააღმსრუტა. 48%-ით მე-11 ადგილზეა, მაშინ როცა ივლისის ანალოგიურ კვლევაში ის 69%-ით მეოთხე ადგილზე იყო წარმოდგენილი. ინსტიტუტების შორის ნდობის ყველაზე მაღალი ხარისხით კვლავ

ეკლესია გამოირჩევა, რომელსაც ნდობას გამოკითხულთა 94% უცხადებს. ეკლესიას გაზრდილი 91%-იანი რეიტინგით არმია მოჰყვება, რომელსაც ივლისის კვლევის თანახმად, ნდობას რესპონდენტთა 89% უცხადებდა. ივლისის კვლევაში შედარებით შემცირებული რეიტინგით მესამე ადგილს პოლიცია ინარჩუნებს – 84%-იანი ნდობით.

რეიტინგებში მეოთხე ადგილი პარლამენტმა დაიკავა, რომელსაც ნდობას 82% უცხადებს და რომელსაც ივლისის კვლევაში გამოკითხულთა მხოლოდ 65% ენდობოდა. რეიტინგებში ინსტიტუტების ჩამონათვალი ასე გრძელდება: – მინისტრთა კაბინეტი 81%, მედია – 77%, პროკურატურა – 61%, განათლების სისტემა – 58%, სასა-

მართლოები – 55%, ცენტრალური ბანკი – 53%. ცენტრალურ ბანკს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია 48%-იანი რეიტინგით მოჰყვება. შემდეგ კი არიან: პოლიტიკური პარტიები – 47%-იანი რეიტინგით. ნდობის მხრივ იგივე მაჩვენებელი აქვს ოპტიმისტურ ხელისუფლებას და ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

ადგილობრივი მთავრობების ნდობის რეიტინგი 42%-ია, ხოლო გამოკითხულთა 41% მის მიმართ არაკეთილგანწყობილია. გუბერნატორები რეიტინგებში 33%-იანი მხარდაჭერით სარგებლობენ და მათ მიმართ უფრო მეტი – 40% არაკეთილგანწყობას გამოხატავს. სულ ბოლო პოზიციას უკავია პროფკავშირები – 20%-იანი კეთილგანწყობითა და 41%-იანი არაკეთილგანწყობით.

ინტერპრესნიუსი

საქართველოს რესპუბლიკა

რატომ აზარალა თავისი ანგარიშებიანი გადაწყვეტილებით საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე გიორგი მელაძემ სახელმწიფო ბიუჯეტი სულ მცირე თორმეტი მილიონი ლარით? რატომ არაა არ სთხოვს მას ამისთვის პასუხს და, რაც მთავარია, რად არ კეთდება არაფერი ვითარების გამოსასწორებლად? — ამ კითხვით მივმართავთ პრემიერ-მინისტრის ადმინისტრაციებს, პარლამენტს, იუსტიციის, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრებს, კონსტროლის პალატის ხელმძღვანელებს...

გუშინდელ ტელევიზიით კიდევ ერთხელ გადაიკადა სიუჟეტი სახელმწიფო სახსრების განსაკუთრებით დიდი ოდენობით დატაცების თაობაზე: იმისთვის, რომ, როგორც ეს კონსტროლის პალატის შემოწმებით გამოჩნდა, 2007 წლიდან მოყოლებული, აგრარულ უნივერსიტეტში ტენდერის არასწორად, ანგარიშებიანი მიზნებით ჩატარების გამო სახელმწიფო ბიუჯეტს მილიონ თერთმეტი ათასი ლარი დაუკარგავს, საქმეში უკვე პროკურატურა ჩარეულია. წინასწარ პატიმრობაში აიყვანეს უნივერსიტეტის ყოფილი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი, კიდევ რამდენიმე იქაური მუშაკი და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს რამდენიმე წარმომადგენელიც. გამოძიებით, ალბათ, ყველაფერი დადგინდება.

იაფად რომ გამოაქვნიან და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სატენდერო განცხადებებს. ანგარიშებიანი გადაწყვეტილებით ტენდერმა, რომლის კომისიის

ყოველგვარი კომენტარის გარეშეც რომ ნათელია, მკითხველო, რაოდენ „ობიექტურად“ ჩატარებულია ის „ტენდერი“ და როგორაც „გაფრთხილება“ საბიუჯეტო

სანამ უნდა აზარალდეს ბიუჯეტს მავანთა ანგარიშებიანი ბარიბაზა-გადაწყვეტილება?

„გააზარალდა“ კველი პუბლიკისა. რომელიც წამოჭრილ პროკლამას ახლა გაინს უნდა მიეძღვას ყურადღება

თავმჯდომარე უფალი მელაძე ბრძანდებოდა, „გამარჯვებულად“ გამოაცხადა გაზეთი — „24 საათი“, რომელიც თავისი ფართის ყოველი კვადრატული სანტიმეტრისთვის 21 აშშ ცენტის ეკვივალენტს ითხოვდა ლარებში (მაშინდელი კურსით — 38,4 თეთრს). „საქართველოს რესპუბლიკამ“ კი, რომელიც გაითვალისწინა, რომ საქმე ეხებოდა საბიუჯეტო ორგანიზაციებს და, შესაბამისად, სახელმწიფო სახსრებს, ქვეყნისთვის მათი შეძლებისდაგვარად დაზოგვის მიზნით და იმისთვისაც სამადლოდ, რომ ხელისუფლებამ მაშინ პრესა გადასახადებისგან გაათავისუფლა, თავისი ყოველი კვადრატული სანტიმეტრისთვის ბევრად ნაკლები — მხოლოდ 10 თეთრი მოითხოვა.

ზანი, რომლის მიღწევასაც წინამდებარე პუბლიკაცია ისახავს, უთუოდ ყურადღებას იქონიებს. პირველი ის არის, რომ დიდძალი საბიუჯეტო სახსრები, რომლებიც მავანის უგუნური თუ ანგარიშებიანი გადაწყვეტილებით წყალში იყრება (უფრო სწორად, მავანთა ჯიბეში ილექება), სახელმწიფო საქმეს მოხმარდეს. და მეორე: ამის მისაღწევად დროა, ბოლო მოეღოს მონოპოლიას (ამ შემთხვევაში მელაძის მიერ უკანონოდ დაკანონებული), რითაც, როგორც ვნახეთ, საქვეყნო საქმე ზარალდება. დაბოლოს, ერთი კითხვაც: ტენდერი, რომლის „გამარჯვებულს“ ტახტზეც მელაძის ხელდასმით ავერ უკვე ექვსი წელია, მორჩილი ზის „24 საათი“, არასოდეს აღარ უნდა ჩატარდეს? სამი დღეშიოს რომ დღეს პრემიერის ამ მასალებს დაიბეჭდოს, თუნდაც უკეთესი, ყურადღებას მიმართავს.

ღების მიზნით, ტენდერ-კონკურსებზე შენიღბულ-შეფუთული ღონისძიებებით რომ ამარჯვებინდა და მონოპოლიის სიკეთებით ასარგებლავს უფლებდა თავის მხარდამჭერ ვითომ თავისუფალ და დამოუკიდებელ ისეთ გამოცემას, როგორც გაზეთი „24 საათი“, ეს ვფიქრობ, დღევანდელი პუბლიკაციიდანაც კარგად ჩანს.

ასევეა მარტო ბექდვით კი არა, ელექტრონულ მედიაშიც, სადაც მთლიანადაა მონოპოლიზებული დღევანდელი საარქივო ბიზნესი, რომლის შემოსავალი მთლიანად ძველი ხელისუფლების ჯიბის ტელევიზიებში მიდიოდა. ისინიც, თავის მხრივ, იქ „გაკეთებული ახალი ამბებით“ თუ „მოდელირებული კორნიკებით“ და ხალხის დამაბოლებელ-დამბანგველი გადაცემებით უხდიდნენ მადლობას პატრონებს. ამიტომაც პატივობდა და ჩამოაწერდა მათ ხელისუფლება ათობით მილიონიან საბიუჯეტო დავალიანებას მაშინ, როდესაც „კავასისა“ სამიოდ ლარის დავალიანებისთვის ანგარიშს უყავდადებდა, იმ ბიზნესმენებს კი, ვინც არა „მათ“ ტელევიზიაში გაბეჭდვდა რეკლამის მიტანას, ბიზნესს უტერორებდა.

და, როგორც ვთქვით, ასევე იყო ყველგან და ყველაფერში!

აივლით, თუნდაც, სანაკვეთს: თუ არა ამ სფეროში გამეფებული მონოპოლია და კარტელური გარიგება, როგორ ხდებოდა და ხდება, რომ ყველა ძირითადი ნავთობკომპანია ერთდროულად და ერთნაირი ოდენობით აძვირებდა თუ აიკუმარდა სანაკვეთს?

თუ არა ეს, სხვას რომ ყველაფერს თავი დავანებოთ, როგორ უნდა გავიგოთ თუნდაც ის, რომ, ვთქვით, აზერბაიჯანიდან შემოტანილი ბენზინი თუ დიზელის სანაკვეთი იმდენივე ღირს, რამდენიც იტალიიდან თუ საბერძნეთიდან შემოტანილი? რაო, თუნდაც ტრანსპორტირებისთვის განწეული განსხვავებული ხარჯების არ უნდა იქნებოდეს ფასებში თუნდაც მცირედენ განსხვავებას? თუმცა, თემას აცვლით. ბექდვითს მედიაში ხელისუფლება რომ მფარველობდა მონოპოლიას, ამას ვფიქრობთ, კარგად ადასტურებს დღევანდელი პუბლიკაციაც და ისიც, რომ ჩვენი მრავალგზისი მიმართვის, მიუხედავად, მას, ერთგვარი ჟარგონით თუ ციფრებით, ყურადღებას მიმართავს.

პირიქით, რაკი ტენდერ-კონკურსების გამოცხადების შესახებ განცხადებების თუ სხვა ანალიტიკური ხასიათის მასალების გამოქვეყნების უფლება 2005 წელს მთლიანად და განუყოფლად ჩაუგდო ხელში „თავის“ გაზეთს — „24 საათი“, მას მერე, დღემდე არც ჩაუტარებია კონკურსი ამ მასალებს დაიბეჭდოს, თუნდაც უკეთესი, უფრო იაფი და ბიუჯეტისთვის მეტი სარგებლის მომცემი სხვა გაზეთის გამოცხადებულად. და ამის მიერაც უსირცხვილოდ ამტკიცებენ, ჩვენში მონოპოლია არც მხოლოდ და არც არის.

სოლო, როდესაც შარშანდელი პუბლიკაციით ვუთხარით, რომ არსებობდა, და ის მასალა, სათანადო მიმართებით, განსახილველად გავუგზავნეთ კიდევ სხვადასხვა სახელისუფლებო ორგანოს, შედეგი ნულის ტოლია მივიღეთ: პარლამენტის ხელმძღვანელობას იგი, მრავალი ტენსივების მიუხედავად, არც განუხილავს, პრემიერ-მინისტრმა, როგორც მის აპარატში გვეთხრეს, საქმეში გაუშვა, ჩამოწერა, კონსტროლის პალატამ არაფრისმთქმელი პასუხი გამოატეხა, ეკონომიკის სამინისტრომ კი, უბრალოდ, თავიდან მოგვიშორა...

რას ვიზამთ, მონოპოლია, თანაც „ზემოდან“ „დაკრიშული“, მართლაც, უკვდავი თუ არა, უმცველი მაინც არის. ყოველ შემთხვევაში მანამ, სანამ იქ „ზემოთ“, კარგად სხედან... ამიტომაც გვსურს, რომ ახალი ხელისუფლების შესაბამის ორგანოების ყურადღება მივაპყროთ ამ ფაქტს და სათანადო რეაგირება ვთხოვთ. „სრ“ რედაქცია

თქვენი წერილის [2011 წლის 4 აპრილი, N1/16] პასუხად გაცნობებთ, რომ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონი ითვალისწინებს სახელმწიფო შესყიდვებზე გამოცხადებულ ტენდერის ელექტრონული წესით ჩატარებას, რაც უზრუნველყოფს პროცესის სავსებით დასაჯერებლობას და სახელმწიფო ფინანსების მართვის გამჭვირვალობის დონის ამაღლებას, რაც თავის მხრივ აძვირებს სუბიექტური გადაწყვეტილების მიღების რისკს სახელმწიფო შესყიდვების პროცესში.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ განიხილა თქვენი 2011 წლის 04 აპრილის № 1/14 წერილი, რის თაობაზეც გაცნობებთ, რომ წერილში დასმული საკითხის გადაწყვეტა ხელისუფლება სამინისტროს კომპეტენციას.

წინასწარჩინებული პერიოდში და, მით უმეტეს, არჩევნების შემდეგ, თბილისელს „ბჭობის სენი“ შეეფარათ – ფიქრობენ და კამათობენ ვეფელაფერზე, რაც არჩევნებს მოჰყვება. დაძაბული განსჯის თემატიკა იმდენად მრავალფეროვანია, რომ მისი რაღაც სისტემაში მოქცევა ძალიან ძნელია, ამიტომაც ჩემს მოსაზრებებს „არეულად“ მოგასწავნებთ.

აკაუდი ვიქარი... - 1

„პოლიტიკური პარტია, ქართული ოცნება“ – როგორია ეს ახალი პოლიტიკური გაერთიანება? რა იდეოლოგიის მატარებელია? საარჩევნო პროგრამა ოდნავ და, ამასთანავე, საკმაოდ ბუნდოვანად თუ მიანიშნებს მის არსებობაზე, თუმცა ამაზე ოდნავ მოგვიანებით – ჯერ ზედაპირზე არსებულს შევეჩეთ.

უახლესი ისტორია გვასწავლის, რომ პარტიის წევრთა ოპტიმალური რაოდენობა ამომრჩეველთა რაოდენობის 0.1% უნდა იყოს. წევრთა ამ რაოდენობაზე მეტი საშიშ კრიტიკულ მასას ქმნის, ვინაიდან მოასწავებს პარტიაში მარგინალების მოზღვაებას. ასეთი პროცესი, როგორც ეს, გარდუვალია. ისიც ქვეშარტიკება, რომ მარგინალიზაცია ამასხინავს ჯერ პარტიის პრაქტიკულ საქმიანობას – მისი ღონისძიებების შინაარსს და სულისკვეთებას, მერე მას მთლიანად ხრნის. ეს კი, ბუნებრივია, კლავს პარტიას – პოლიტიკურ სივრცეში მისი არსებობის ობიექტურ აუცილებლობას სათუოს ხდის.

„ოცნებისთვის“ დღეს ამაზე დაფიქრება აუცილებელია, ვინაიდან პარტიის რიგებში შემოღწეული უპრინციპო კონფორმისტიკები – მარგინალები გამოირჩევიან შესაშური ენერგიულობით, უპრინციპობით და არაკომპეტენტურობით. მათი შემტევი ბუნება პარტიაში განვრცობის სურვილით შეპყრობილ ინტელიგენტ, კომპეტენტურ, თავშეკავებულ ადამიანებს აბრკოლებს. უპრინციპოებთან თვით პარტიული სტრუქტურა უნდა ასახავდეს პარტიაში უპრეცედენტო დემოკრატიის მაგალითს – ასეთ გარემოში მარგინალები დიდ ხანს ვერ ძლებენ. 25 ნომბრისთვის ჯერ კიდევ გაურკვეველი იყო, ყალიბდებოდა თუ არა „ოცნების“ პარტიული სტრუქტურა, იქნება თუ არა მასში შიდა დემოკრატიული მართვა (ვერტიკალური და ჰორიზონტული შიდაპარტიული კომუნიკაციების სისტემებით), მაგალითად ყრილობა თუ კონფერენციების სისტემა, მაკონტროლებელი და სარევიზიო ორგანოები, შიდაპარტიული არბიტრაჟი და სამედიატორი სასამართლო, პოლიტიკური, ასევე რეგიონალური და რაიონული წარმომადგენელთა საბჭო და ა.შ.

გარდა ამისა, ხელისუფლებაში მოულოდნელად მოსულ პოლიტიკურ გუნდ-პარტიას უჩნდება სასწრაფოდ გადასასყვეტი მთავარი პრობლემა: რა უნდა აკეთოს პარტიამ პარლამენტის და მთავრობის საქმიანობის ფონზე? ასეთ ვითარებაში პარტიები ხშირად იწყებენ მოსახლეობისთვის მთავრობის და პარლამენტის საქმიანობის შესახებ ადაპტირებულ თხრობას. ეს „საქმიანობა“ უფრო უსუსურ ფუსფუსს ჰგავს, ვიდრე ნამდვილ გამალებულ პოლიტიკურ შრომას. ამასთანავე ასეთი ვითარება მშვენიერი ნიდაგია იხევს და ისევ მარგინალებისთვის, რაც პარტიის დისკრედიტაციას და მისი დასასრულის დასაწყისს ნიშნავს.

ხელისუფლებაში მოსული გუნდის წმინდა პოლიტიკური ფრთა (პარტია თავისი სტრუქტურით და აქტივით) ხელისუფლებისთვის თანაშემწე-კონსულტანტის, მრჩეველის და პოლიტიკური კურატორის ფუნქციას უნდა ასრულებდეს. მხოლოდ პოლიტიკურ პარტიას ძალუფს მოსახლეობასთან უშუალო, მჭიდრო და გულახდილი კონტაქტი; ხელისუფლებისთვის სასარგებლო ექსპერტების და ექსპერტთა ჯგუფების მოზიდვა; სოციოლოგიური კვლევების და მონიტორინგების ორგანიზება; პარტიის გულშემატიკივარ-მომხრეების ორგანიზება და მათი აღრიცხვა... საერთოდ აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლებისთვის ბევრი სხვა პრაქტიკულად და იდეოლოგიურად სასარგებლო საქმის კეთება. ხელისუფლების საქმიანობის შესახებ განმარტება-აგიტაცია, რასაკვირველია, არ ქრება, მაგრამ აუცილებლად უკანა პლანზე გადადის. ასეთი თვით შეზღუდვა პარტიისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. თუკი განმარტება-აგიტაცია საერთოდ სახსენებელია – ეს უფრო ნაციონალურ მოძრაობასთან საინფორმაციო ომის კონტექსტში ითქმის, ვინაიდან სადღესოდ, „ნაციონალებისგან“ განსხვავებით, „ოცნება“ საინფორმაციო ომს საერთოდ არ აწარმოებს. რაც შეეხება ზეით ნახსენებ იდეოლოგიას. მთავრობისთვის და პარლამენტისთვის განუყოფელი კონსულტაცია, ორგანიზაციული დახმარება და პრინციპული კონტროლი იდეოლოგიური „ფილტრის“ გარეშე შეუძლებელია. სხვა შემთხვევაში პარტიაც და მასთან ერთად ხელისუფლება იფასიან პოპულისტურ დინებაში ჩაეშვებიან...

აკაუდი ვიქარი... - 2

შეზღუდვის განათლების სისტემაში ხელოვნების მიმართულებას ცალკე და სრულიად განსხვავებულ ადგილს უჭირავს. ბაკალავრიატი თუ მაგისტრატურა, ზოგადად უკვე დამკვიდრებული ეს ფორმალური გრადები, ხელოვნებისთვის მიუღებელია. თუ კლასიკური ბალეტის სწავლება ბავშვობიდანვეა უპირველესი და კატეგორიული აუცილებლობა, ხოლო ნიჭიერთა მუსიკალური ათწლეულის არსებობა სრულიად ბუნებრივია (თუმცა კი არასაკმარისი), თეატრის (და მასთან ერთად კინოს) მიმართულება ტრადიციულად, ყოველთვის იჩაგრებოდა. ამიტომაც, სწორედ მასზე შეგვიერთო ჩვენი ყურადღება.

მსახიობის ან რეჟისორისთვის ბაკალავრიატი თუ მაგისტრატურა – სრული უაზრობაა: მაგისტრი ბალეტინა ან ბაკალავრი გლობისტი, მაგისტრი ტენორი ან ბაკალავრი არფისტი ნორმალური ადამიანისთვის ისეთივე ძნელია წარმოსადგენია, როგორც მაგისტრი მსახიობი... ბაკალავრიატ-მაგისტრატურის მხოლოდ ფორმალური არსიც კი ანტიშემოქმედების გამწვანებელია.

რასაკვირველია, კარგია, თუ შემოქმედი ადამიანი დიდად განათლებული ინტელექტუალია. მაგრამ, ამასთანავე, ეს არ არის ადამიანის შემოქმედებითი პოტენციალი, მისი იჭის ზრდის და განვითარების კატეგორიულად აუცილებელი პირობა. მოკლედ, შემოქმედებასთან ინტელექტის თანაარსებობა იშვიათი დამთხვევაა და ამავე დროს ეს თვით ადამიანზე დამოკიდებული. მისთვის ამის უპირობოდ მოთხოვნა სისულელეა – პასუხად მისგან მხოლოდ თვალთმაქცობას და სიყალბეს მივიღებთ.

არ მინდა, რომელიმე ქართველ მსახიობს გული ვატკინო ან მათი ნათელი სოფნა შევლახო, ამიტომ რუსი მსახიობების დიდი ჩამონათვალადან მხოლოდ ნიკოლაი გრიცენკოს და ევგენი ევსტიგნევის მაგალითს მოვიყვან. ამ უნიჭიერეს მსახიობებს არათუ ღრმა ინტელექტით – დამაკმაყოფილებელი განათლებითაც კი არ შეეძლოთ დატრიალება. მაგრამ, მათი ბუნებრივი ნიჭისა და შემოქმედებითი ინტუიციისთვის საზღვარი თითქმის არ არსებობდა. იშვიათი გამოწვევის სახით საპირისპირო შემთხვევებიც ვიცით, მაგალითად ალა დემიდოვა ან სერგეი იურსკი. და ისევ, ეს იშვიათი გამოწვევის მხოლოდ ერთს გვიკარნახებს: შემოქმედებასთან ინტელექტის თანაარსებობა თვით ადამიანის კეთილ ნებაზე დამოკიდებულია. ამისთვის კი ბაკალავრიატ-მაგისტრატურის ჩარჩოები ზედმეტი და მავნეა. საკუთარ თავზე მუშაობისთვის ფაკულტატიური კურსის მოსმენაც საკმარისია.

მომავალი მსახიობისთვის ენ. პროფესიული უნარ-ჩვევები დიდ პრობლემას წარმოადგენს. მხედველობაში მაქვს, მაგალითად, სასცენო მოძრაობა-პლასტიკა და, რასაკვირველია, სასცენო მეტყველება. მომავალი რეჟისორებისთვის კი სპექტაკლის თუ ფილმის ტემპორიტმი, ფრაგმენტული და საერთო კომპოზიცია, რაც რეჟისორული აზროვნების ერთ-ერთი ქვაკუთხედი. შესაძლოა, უმაღლესი შემოქმედებითი განათლების სისტემაში ბაკალავრიატ-მაგისტრატურის „მასწავლებელი“ ფორმალური ჩარჩოები ამ პრობლემების ერთ-ერთი სათავე...
თეატრალური უმაღლესი სასწავლებელი ყოველთვის დაკავებული იყო არა მარტო პროფესიული მომზადებით – მას სხვა მნიშვნელოვანი ფუნქციაც გააჩნდა. ამის განმარტებისათვის ერთი აბზაციც საკმარისია: ყველასთვის გასაგებია, თუ რატომ არსებობს

ინტრიგებისთვის ნაყოფიერი გარემო პოლიტიკაში. მაგრამ ცოტა ვინმე თუ იცის, რომ ასეთივე ნაყოფიერი გარემოა თეატრშიც. ამასთანავე თეატრალური ინტრიგები პოლიტიკურს ვერ შეედრება მათი საოცრი დახვეწილობით. ისიცაა აღსანიშნავი, რომ პოლიტიკისგან განსხვავებით, თეატრალური ინტრიგები დასის ცხოვრების ყოველდღიურ, რუტინულ შემადგენელს წარმოადგენს, ვინაიდან ხელოვნების ეს მიმართულება ბუნებრივად ავტორიტარულ მართვაზე დაფუძნებული. ამიტომ, გარდა მსახიობებისა და რეჟისორების პროფესიული აღზრდისა, ადრინდელი თეატრალური ინტრიგები მათ თეატრალური ცხოვრებისთვისაც ამაზღვებდა: ასწავლიდა პროფესიულ ეთიკას, უნერგავდა მეტად სპეციფიური თეატრალური შინა განაწესისადმი მზადყოფნას. ეს კი, ახალბედა შემოქმედებისთვის რთულ თეატრალურ რეალობასთან შეხვედრისთვის მზადყოფნას ნიშნავს. დღეს ასეთი აუცილებელი ტრადიცია დაკარგულია...

და ისევ ბაკალავრიატ-მაგისტრატურის „მასწავლებელი“ ჩარჩოების თაობაზე: ხელოვნების უმაღლესმა სასწავლებლებმა უნდა მიიღონ ექსკლუზიური სასწავლებლების სტატუსი და მთლიანად მოექცნენ კულტურის სამინისტროს „პატრონატის“ ქვეშ. ასეთი ინიციატივა განათლების სამინისტროს პეროგატივია.

აკაუდი ვიქარი... - 3

მბრძოლვე რომ არეული ფიქრება – ისევ „ოცნებას“ ვუბრუნდები... ნაციონალურ მოძრაობასთან საინფორმაციო ომს იგანიშვლის გუნდს „მესტროს“ ეთერში ამაზე ფსიქოლოგი რამაზ საყვარელიძე დიდხანს საუბრობდა – ზედაპირული „ანალიზი“ გამოუვიდა, რაც გასაკვირი არ არის: ფსიქოლოგია საინფორმაციო პოლიტიკის მხოლოდ მცირედი ნაწილია. ამ სტატის პირველ ნაწილში ჯერ არარსებულ „ოცნების“ პარტიულ სტრუქტურას შევეხე. რუსეთში საინფორმაციო პოლიტიკის ექსპერტად ჩემი მუშაობის პერიოდში ასეთი პრობლემა არ არსებობდა. რუსეთის დემოკრატიული პარტიის „იბლოკოს“ ცენტრალურ აპარატში საინფორმაციო პოლიტიკის ცალკე განყოფილება იყო. უფრო მეტი: პარტიის ზოგიერთ რეგიონალურ განყოფილებებშიც იყო საინფორმაციო პოლიტიკის განხორციელების მუშავე ჯგუფები, კერძოდ სანკტ-პეტერბურგში. ეს ადამიანები მეტწილად პოლიტექნოლოგები იყვნენ. ისინი თავისებურად აჯამებდნენ მრავალ ინფორმაციას და რეკომენდაციას: მასობრივი ინფორმაციის მონიტორინგის ჯგუფის მონაცემებს, სოციოლოგ ფსიქოლოგების, ფსიქოლოგ ლინგვისტების, ეკონომისტების, პოლიტოლოგების და სხვა ექსპერტების რეკომენდაციებს. ამრიგად, საინფორმაციო პოლიტიკის გუნდი მიღებული ინფორმაციის შეჯერებით ადგენდა ვის, როდის, სად, როგორ და რაზე უნდა ელაპარაკა ან დაეწერა. ვის – ე.ი. პარტიის ლიდერს თუ პარტიის რომელიმე სხვა წევრს; როდის – ე.ი. გარკვეული მოვლენის კვალდაკვალ თუ წინმსწრებად; სად – ე.ი. რომელ ქვეყანაში და რისი მუშაობით – ინტერვიუ, პრესკონფერენცია თუ სხვა რამ; როგორ – ე.ი. რა რიტორიკით, რა სტილისტიკით და როგორი ტექტიკით; რაზე – ე.ი. მხოლოდ ერთი საკითხის გარშემო თუ, და ვეშვება, საერთო მიმოხილვის ფონზე. ამასთანავე კეთდებოდა იმის ანალიზიც თუ როგორ უნდა ყოფილიყო ჩაცმული გამოშვებული, ან რა ფოტო უნდა გამოქვეყნებულიყო, უნდა ჰყოლოდა მას გარემოცვა თუ არა და ა.შ. დღეს უფრო მეტად ლაპარაკობენ ქვეყნის გარეთ მიმდინარე საინფორმაციო ომზე. მაგრამ „ოცნების“ საინფორმაციო პოლიტიკა მოიკოჭლებს ქვეყნის გარეთაც და მის შიგნით. საერთოდ საინფორმაციო პოლიტიკა არ უნდა იყოფოდეს სამხილო და საგარეო მიმართულებებად – საბოლოო ანგარიშით ეს ნამგებობაა. გამოწვევის შემთხვევებში გამოიჯნება დასაშვებია, მაგრამ საგარეო და სამხილო ინფორმაციების „სხვაობა“ (მხოლოდ ნიუანსების დონეზე) არ უნდა აღემატებოდეს 10-15%. ისიც კი არ არის ცნობილი (თუმცა ამაზე ლაპარაკი ნაადრევია) – არსებობს კი საერთოდ ამაზე პროფესიულად მომუშავე თუნდაც ერთი ადამიანი... ალბათ არ არსებობს, რადგან ჯერ არ არსებობს თვით პარტია მისი სტრუქტურით...

აკაუდი ვიქარი... - 4

სულ პატარა, მაგრამ მეტად აქტუალური მისაზრება ტარიფების თაობაზე. ბელორუსიაში, რუსეთში და უკრაინაში ჩვეულებრივი ჩაიდან იწყებს ადუღებს გაცილებით სწრაფად, ვიდრე საქართველოში. რატომ? რატომ ტრიალებს ჩვენთან ბუნებრივი გაზის მრიცხველი უფრო დიდ ხანს და გვიმატებს გადასახად თერთმეტ-რატომ გამოირჩევა გაზურბაში ჩვენი ბუნებრივი გაზის მისი ფერით – რატომ არ ჰგავს ალს ბელორუსიაში, რუსეთში ან უკრაინაში? იბადება უბრალო კითხვა: ჰაერს ხომ არ ურევენ ჩვენს ბუნებრივ გაზში და ჩვეულებრივი ჰაერის მეშვეობით ხომ არ გვიარცხვენ? იქნებ ბუნებრივ გაზზე ტარიფის დაკლება არცაა საჭირო და საკმარისია მხოლოდ ბოლო მოეღოს მის გაზავებას?

აკაუდი ვიქარი... - 5

ბნელი კულტურის მინისტრის გუნდი... დიდხანს ელოდა მის ჩამოყალიბება თბილისის საზოგადოება და აი... ამა წლის 12 ნოემბერს მოხდა... მოულოდნელად უცნაური აღმოჩნდა ბნელის არჩევანი. თავად მინისტრის გამოჩენაც იყო თბილისელებისთვის მოულოდნელად უცნაური – ქალაქში მას ცოტა ვინმე თუ იცნობდა, მაგრამ ბიძინა ივანიშვილს ენდნენ და (სიჩუმე სომ თანხმობის ნიშანი) დასთანხმდნენ მინისტრის დანიშნვას.

ჩვენი ერთ-ერთი კულტურის სამინისტრო გაცილებით მეტს ნიშნავს, ვიდრე იგივე უწყება სხვა პოსტსაბჭოთა სახელმწიფოებში – მეტად დრამატულია ჩვენი კულტურის ისტორია. მასში მჭიდროდ არის გადაკვანძული ხელოვნება და ადამიანის საარსებო გარემო, ყოველდღიური ყოფა, ტრადიციები, ეთიკა, მორალი... – ყოველივე, რასაც მენტალობა მოიცავს. ამიტომაც, ბევრს ბჭობდნენ თბილისელები და ელოდნენ რომ ახალი მინისტრი თავი-სი გუნდის თაობაზე საზოგადოებას რჩევას დაეკითხებოდა, კონსულტაციას მიიღებდა. ვის უნდა შეხვედროდა? – ჩამეკითხება უმეცარი მკითხველი. თითქმის დაუფიქრებლად ჩამოვეცილი ათობად საიმედო მრჩეველი: გუგა კოტეტიშვილი, რატი ამალაშვილი, მარიკა დიდუბულიძე, ნიკუშა შენგელიას, ლაშა თაბუკაშვილი, ზაზა აბაშიძე, მაია მინიას, რამაზ ჭილაიას, მერაბ კოკოჩავილი, ვაჟო კახიძე, დიმა მოსიაშვილი, დავით შორთქი-

ფანიძე... ეს მხოლოდ ერთი ნვეთია – ჩვენს ქალაქს ჯერ კიდევ ბევრი მცოდნე და უანგარო ადამიანი შემორჩა.

თბილისის საზოგადოებას იმედი გაუცრუვდა, მაგრამ, ვატყობ, რომ ჯერჯერობით არაფერს იტყვის – ან ისევ, ბატონ ბიძინასადმი ნდობის მიზნით ან ინტელიგენციისთვის ჩვეული მორიდების გამო. ერთი რამ კი წინასწარვე ნამდვილად უნდა იცოდეს კულტურის მინისტრმა: არც ეკონომიკურ ან სოციალურ პოლიტიკაში გადაცდომები, ან სხვა რომელიმე დარგში შეცდომები, ისე არ აერთიანებს განრისხებულ თბილისელებს, როგორც კულტურის ნებისმიერ სფეროში ხელისუფლების არაკომპეტენტურობა და მისგან მომობილი გოლუშტარიზმი... ენ. საზოგადოებრივი საბჭო ერთგვარი მოუქნელი „რევერანსია“ თბილისის „კულტურული სამყაროს“ მიმართ. მინისტრის მოადგილეების დონე, ზოგადი განათლება და ინტელექტი არ უნდა ჩამოუვარდებოდეს, მაგალითად გუგა კოტეტიშვილის ან რამაზ ჭილაიას, მარიკა დიდუბულიძის ან ლაშა თაბუკაშვილის დონეს. ამაში კი თბილისელები დარწმუნებულნი არ არიან... ეს ყოველივე მინისტრმა უნდა იცოდეს და ისიც უნდა ესმოდეს რომ კულტურის მიმართ ქართველები ერთგვარად არანორმალურები ვართ – წვრილმანსაც კი მეტად მტკივნეულად განვიცდიდთ და პატივაც გვიჭირს...

აკაუდი ვიქარი... - 6

ომბუდსმენის ინსტიტუტი, ანუ ადამიანური, ყველასთვის გასაგებია ენით რომ ვთქვათ, უფლებათა დამცველის ინსტიტუტი, საქართველოში (უფრო სწორად კი ხელისუფლებაში) „მოღერი“ გახდა. რამდენად იდეალურია, არაჩი ამის წინადადება არ არის, მაგრამ თბილისის საზოგადოებაში ამ თემაზე ახლო წარსულის მიმართ, სკეპსისიც არსებობს: სულ რაღაც ერთი წლის წინათ ამაზე ბევრს ლაპარაკობდნენ. საქმიან ენებოდა ანგელოტურ მოვლენას – პრესობმუდსმენ ნოღარ ლადარის, ადამიანის რომელიც აბსოლუტურად „გაბუზუნებული“ იყო, თუ პრესაში და მის გადამცემ ოდნავი ადუღებდა კი ჩნდებოდა... სამაგიეროდ საზოგადოებრივი არსის მაყურებელს (განსაკუთრებით ხელოვნებათმცოდნეებს), რეგულარულად თავს აბუნებდა საოგერო ხელოვნება(?) გაუთავებელი ლაპარაკით.

დღეს არა მარტო პრესას, მთლიანად მედიას ესაჭიროება საკუთარი ომბუდსმენი, როგორც შესაძლებლობა, სასამართლოს გარეშე განხორციელდეს დემოკრატიული კონტროლი სახელმწიფო აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოებში დასაქმებულ მოხელეებზე (მედიაში მუშაკებზე). კერძო სამართლებრივი თვალსაზრისით კი მედი-აომბუდსმენის ინსტიტუტი ის მექანიზმია, რომელიც განახორციელებს მედიის სფეროში წარმოშობილი დაჯიშვის არასასამართლო გზით გადაწყვეტას შეუწყობს ხელს. ამიტომ სრული ეფექტიანობისთვის მედი-აომბუდსმენის პარალელურად უნდა არსებობდეს ყურნალისტთა პროფესიული კავშირიც. მართალია, დღეს არსებობს ყურნალისტთა შემოქმედებითი კავშირი, მაგრამ კავშირების დრო იწურება. ადრე შემოქმედებითი კავშირები ნაწილობრივ პროფესიული კავშირების ფუნქციებს ასრულებდნენ – საკუთარი წევრებისთვის ისინი პრაქტიკულ ღირებულებას წარმოადგენდნენ. შესაძლოა, დღეს პროფესიულმა კავშირებმა შესაძლო საკუთარი წევრების ინტერესების დაცვასთან ერთად შემოქმედებითი კავშირების ფუნქციებზე შეთავაზო. აი, ასეთ ვითარებაში, როდესაც სახელმწიფო, კერძო სამართლებრივი სუბექტები, გარკვეული მიმართულებით მომუშავე ომბუდსმენი და პროფესიული კავშირი ხმას შეუწყობენ ერთმანეთს – შეიქმნება ძალთა დემოკრატიული დაბალანსება. თბილისელებს რატომღაც სჯერათ, რომ ადრე თუ გვიან ასე იმუდებ...

მალხაზ ჟვანია

P. S. ვ დამიბმბმბრს ეს მასალა გადავიკითხე და რედაქციამ მიტანა გადაგწვით. ამავე დღეს, საღამოს, ტელევიზიით გაიგე, რომ კულტურის მინისტრის მიერ ოთხი წარდგენილი მოადგილე ორი პერსონით შემცირდა. სულ არ გამხარებია: ამ შემთხვევაში დამტკიცდა, რომ საზოგადოება მართალი ყოფილა – აჯობებდა „კულტურულ სამყაროსთან“ სულ თავიდან შემდგარიყო გასაუბრება-კონსულტაცია. ასე კი, დროც დაიხარჯა და თბილისელების ნერვებიც.

დასახვეული საგარეო

ერთმანეთს კამათის, დაპირისპირებუ- ბისა და ბრალდებების შემდეგ, საპარლა- მენტო ისტორიაში პირველი პრეცედენტი მოხდა — საკანონმდებლო ორგანომ 190 პირს პოლიტიკატიმრის სტატუსი მიანიჭა, სოლო 25 ადამიანს — პოლიტიკადენილისა. სტატუს- მინიჭებული პირები კი პატიმრობიდან პო- ლიტკური ამინისტიით უახლოეს მომავ- ლში გათავისუფლდებიან. მიღებული გა- დანყვეტილებით, უმრავლესობა და უფლე- ბადაცველები კმაყოფილნი დარჩნენ, ოპო- ზიციონერები კი — იმედგაცრუებულნი, რადგან უმცირესობამ მრავალი მიზეზის დასახელების მიუხედავად, დადგენილების პროექტის მომავალი სესიისთვის გადადე- ბა დღეს ვერ მოახერხა. უმცირესობის წი- ნაალმდებლობისა და კრიტიკის მიუხედავად, კანონმდებლებმა „პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ და პოლიტიკური ნიშნით დევნილ პირთა თაობაზე“ დადგენილების პროექტი 77 მომხრე ხმით 14-ის წინააღმდეგ დაამტკიცეს. უწყების მიერ მიღებულ გა- დანყვეტილებას კი, მოგვიანებით, მხარეე- ბი საკუთარი პოლიტიკური გადასახედი- დან აფასებდნენ. უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ „დღეს საქართველოს დიდი სირცხვი- ლი ჩამორევს“, ოპოზიცია აცხადებს, რომ „სია სამარცხვინოა და დადგენილება ჰუმან- ნიზმი შეფუთული პოლიტიკური შუ- რისიძება“, სოლო უფლებადამცველები „ნაციონალური მოძრაობის“ საბრალდებო დასკვნაზე აპელირებენ.

პარლამენტი „ნაციონალური მოძრაობის“ საბრალდებო დასკვნა დადო

კი არ ნიშნავს, არამედ მათ მიმართ პო- ლიტკური ამინისტიის განხორციელებ- ბა და ამასთან დაკავშირებით, შესაბა- მისი მუხლი „ამინისტიის შესახებ“ კანონ- პროექტს დაემატება, რომლის განხილ- ვაც, პარლამენტში უკვე მიმდინარეობს. ბესელიას შეფასებით, პარლამენტმა პოლიტიკატიმრებთან და პოლიტიკადენი- ლებთან დაკავშირებით ძალიან საპასუ- ხისმგებლო და ღირსეული გადაწყვეტი- ლება მიიღო. „დღეს საქართველოს დიდი სირცხვი- ლი ჩამორევს. ძალიან ბედნიერი, ახალი და თავანუული ვარ, რომ, როგორც საქარ- თველოს პარლამენტის წევრმა კოლეგებ- თან ერთად ის ვალდებულა შევასრუ- ლე, რომელიც პატიმრობაში უკანონოდ მყოფი პატიმრების წინაშე გვქონდა. საქართველოს პოლიტიკატიმრები აღარ ეყო- ლება, რადგან ყველა მათგანს უახლოეს დღეებში გავათავისუფლებთ“, — აცხა- დებს კანონმდებელი. უმრავლესობისგან განსხვავებით, პარ- ლამენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტი- ლებით ოპოზიციის წევრები მეტად „მოწყენილები“ ჩანდნენ, ზოგიერთმა

მათგანმა დადგენილების პროექტის დამტკიცების შემდეგ კომენტარის გა- კეთებაც კი არ ისურვა. გამონაკლისი მხოლოდ დავით დარჩიაშვილმა დაუშვა. როგორც for.ge-ს დარჩიაშვილმა გა- ნუცხადა, პატიმრებზე ზრუნვა ჩვეულებ- რივი პროცესია და მათი შეწყობა სხვა ფორმითაც შეიძლება, მაგრამ პარ- ლამენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტი- ლება ჰუმანიზმი შეფუთული პოლიტი- კური შურისძიებაა. „ეს გადაწყვეტილება, ერთი მხრივ, ქვეყ- ნის იმიჯს სერიოზულ დარტყმას მიაყე- ნებს, რადგან თურმე საქართველოს ამდე- ნი პოლიტიკატიმარი ჰყოლია. მეორე მხრივ კი, გადაწყვეტილება სერიოზული საფრ- თისის შემცველია, როგორც პოლიტიკურ- ის სისასტიკით გამოირჩეოდნენ და სა- ხელმწიფოს წინააღმდეგ მიზანმიმართულ ქმედებებს ასორციელებდნენ. შეიძლება სადისტი და რეციდივისტი შეიწყალო,

რადგან ეს ჰუმანიზმი, მაგრამ ეს არის სა- ხელმწიფოს ინტერესების წინააღმდეგ სვლა“, — განაცხადა დარჩიაშვილმა. რაც შეეხებათ უფლებადამცველების პოზიციას, 21 ნოემბერს, როდესაც, პლე- ნარულ სხდომაზე დადგენილების პრო- ექტის დამტკიცება გადაიდო, პარლამენ- ტი ნანა კაკაბაძემ ცრემლებით დატო- ვა, ახლა კი, ის სიხარულს ველარ მალაყ- და, როგორც for.ge-ს კაკაბაძემ განუცხა- და, პარლამენტმა ფაქტობრივად „ნაცი- ონალური მოძრაობის“ საბრალდებო დასკვნა დადო. „საქართველოს პარლამენტმა აღიარა, რომ ქვეყანაში იყო პოლიტიკური დევნა და დაკავებები. ადამიანებზე, რომლებიც უსამართლოდ იქნენ დაიხარნენ, აღიარ- რება მიიღეს. ეს არის საქართველოს ახა- ლი ხელისუფლების წარმატება“, — აცხა- დებს კაკაბაძე. აღსანიშნავია, რომ პარლამენტის მიერ ადამიანისთვის აღნიშნული სტატუსის მინიჭება იმას ნიშნავს, რომ კონკრეტუ- ლი პირის მიმართ განხორციელებული სისხლის სამართლებრივ დევნას სისხ- ლის სამართლებრივი საფუძველი არ ჰქონდა და მისი დევნა პოლიტიკური მო- ტივაციით იყო განპირობებული. შესა- ბამისად, სტატუსმინიჭებულ პირებს კომპენსაციების მოთხოვნაც შეეძლება. როგორც for.ge-ს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარის მო- ადგილემ გედევან ფოფხაძემ განუცხა- და, სტატუსმინიჭებულ პირებს აქვთ უფლება — საქართველოს სასამართლო- ებს მიმართონ და კომპენსაციები მო- ითხოვონ. „ადამიანს, რომელიც ციხეში მხოლოდ პოლიტიკური შეხედულების გა- მო იჯდა, კომპენსაცია უნდა გადაეფხა- დოთ“, — აცხადებს კანონმდებელი. ვინაიდან, სტატუსმინიჭებული პირების გათავისუფლება პოლიტიკური ამინისტი- ით მოხდება და შესაბამისი მუხლი „ამინ- სტიის შესახებ“ კანონპროექტს დაემატი- ბა, სტატუსმინიჭებული პირები საბატი- როებს, ამ წლის ბოლომდე დატოვებენ, რადგან ამინისტიის პროექტის 7 დეკემბ- რის პლენარულ სხდომაზე პირველი მოს- მენით განიხილება. ცვლილებას კი, საკა- ნონმდებლო ორგანო საშემოდგომო სესი- ის დასრულებამდე, ანუ დეკემბრის ბო- ლომდე მიიღებს.

თომნა მანაბაძე

დასწრებული ჯანდაცვა

სასწრაფო დახმარების ექიმები სწრაფ ცვლილებას ითხოვენ

დაპირისპირებამ სასწრა- ფო სამედიცინო სამსახურშიც იჩინა თავი. დედაცვლილის სასწ- რაფოს ექიმები ადმინისტრაციის ხელმძღვანელთა გათავისუფ- ლებას ითხოვენ. გარდა ამისა, მათი ძირითადი პირობაა სამსა- ხურის მერის დაქვემდებარე- ბიდან ჯანდაცვის სამინისტროს ბალანსზე გადასვლა და სამუ- შაო პირობების გაუმჯობესება. თბილისის სასწრაფო სამედი- ცინო დახმარების სისტემაში არ- სებულ პრობლემებზე ექიმებმა ლევან ლომსიანიძემ, ალექსანდრე ლომინაძემ და ციცი კაშიამ სახელმწიფო პრესკონფერენცია- ზე ისაუბრეს. „არასწორი მენეჯ- მენტი სასწრაფო დახმარებას ნორმალურ მუშაობაში ხელს უშლის“, — აცხადებენ ისინი. ექიმების თქმით, გამოძახე- ბებზე დაგვიანება და პაციენ- ტთა საყვედურები ბოლო პე- რიოდში გახშირდა, რომლის მიზეზიც გარკვეულწილად მწირი სამედიცინო აპარატურა, აღჭურვილობა, ავტო- პარკი და მედიკამენტების სიმცირეა. „გამოძახებებზე დაგვიანება საღამოობით იზრდება. ეს კი უდიდესი პრობლემაა რო- გორც ჩვენთვის, ასევე პაციენ- ტებისთვის. გვინდა არსებული პრობლემები დროულად მოგ- ვარდეს და საზოგადოებას პრეტენზიები ჩვენს მიმართ არ

ქკონდეს. ჩვენ ინტერესებში მხოლოდ გამოძახებზე დრო- ულად მისვლა და სამედიცინო დახმარების აღმოჩენაა“, — აცხადებენ ექიმები. რუსუდან ბერიაშვილი, სასწრაფო სამედიცინო დახ- მარების ცენტრის დირექტო- რის მოადგილე, ადმინისტრაციის ის ერთ-ერთი წარმომადგენე- ლია, რომლის გა- დაყენებასაც სას- წრაფო დახმარე- ბის ექიმები მო- ითხოვენ. მასთან ერთად სასწრაფო დახმარების ექი- მები ცენტრის დირექტორის გიორ- გი თოდუას გათავისუფლება- საც ითხოვენ. რუსუდან ბერიაშვილი საუ- ბარში არ უარყოფს სასწრა- ფო სამედიცინო დახმარების ექიმების მიერ ნახსენებ ერთ- ერთ მთავარ პრობლემას, გა- მოძახებაზე დაგვიანებას, თუმ- ცა იმასაც ამბობს, რომ ეს პრობლემა განსაკუთრებით მას შემდეგ გამძაფრდა, რაც მიმდინარე წლის ივნისში დის- პეტერიზაციის საკითხი სა- განგებო სიტუაციების მართ- ვის სამსახურს, 112-ს, გადაეცა. „112 უზრუნველყოფს ეფექ- ტურ დისპეტერიზაციას, რაც

საკმაოდ ოპტიმისტურად ვართ განწყობილნი და არსებობს რე- ალური შანსი, რომ 2013 წლის ბიუჯეტით მოგვეცემა საშუა- ლება, რომ ავტობარკი განვაახ- ლოთ, გვექონდეს ახალი მანქანე- ბი. ასევე უნდა ითქვას, რომ აპა- რატურის გამოცვლა ისედაც მიმდინარეობდა და მომავალში მათი განახლება ინტენსიურად გაგრძელდება“. სასწრაფო სამედიცინო დახ- მარების ექიმთა 15-კაციანი ჯგუფი, რომლებმაც ჯანდაც- ვის მინისტრს განცხადებით მი- მართეს, წინა დღით თავად ეწ- ვინენ დავით სერგეენკოს სამი- ნისტროში და პირისპირაც გა- ესაუბრნენ. ლევან ლომსიანიძეს თქმით, სოლო, ჯანმრთელო- ბისა და სოციალური დაცვის მინისტრს მათივე მოთხოვნით შეხვდნენ და ცენტრში არსე- ბულ სხვადასხვა პრობლემაზე გაამახვილეს ყურადღება. შეხ- ვედრას მინისტრის მოადგილე მარიამ ჯაშვიც ესწრებოდა. „მინისტრს რამდენიმე პრობ- ლემაზე ვესაუბრეთ. ის, რომ სასწრაფო სამედიცინო ექიმთა ბრიგადა გამოძახებებზე იგვიანებს, ეს ექიმთა ბრალე- ულობა კი არა, ადმინისტრაციის ბრალია და ამის გამოსას- წორებლად აკეთებს“ — აცხა- დებს ლევან ლომსიანიძე. ექიმები სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას ითხოვენ, წინა- აღმდეგ შემთხვევაში, მათი აზ- რით, პრობლემა კიდევ უფრო გაღრმავდება. ეკა ბაძრაძე

ინფორმაცია

სოთბის აუქციონის გამოფენა-გაყიდვა- ზე სამი ქართველი მხატვრის ნამუშევრებს გაიტანენ. როგორც „ინტერპრესნიუსს“ „ბაია გალერეადან“ აცნობეს, 2013 წლის 4- 12 მარტს, ლონდონში, სოთბის აუქციონის გალერეაში კავკასიის და ცენტრალური აზიის თანამედროვე ხელოვნების ნიმუშე- ბის გამოფენა-გაყიდვა სახელწოდებით „გაზაფერედინი“ გამართდება, სადაც წარმოდგენილი იქნება საქართველო, აზერბაიჯანის, სომხეთის, ვიეტნამის, ყა- ზახეთის და უზბეკეთის მხატვართა 1960- იანი წლებიდან დაღმდეგ შესრულებული ნამუშევრები. „ბაია გალერეა“ სოთბის გამოფენაზე წა- რადგენს სამ მხატვარს: ირაკლი ფარჯიანს, მერაბ აბრამიშვილს და კოტე სულაბე- რიძეს. „პროექტი მინიშნულგანია იმ თვალ- საზრისით, რომ ეს არის საქართველოს პირ- ველი რეგიონალური მონაწილეობა სოთ- ბის აუქციონის გამოფენაზე. ვაზუსტებთ, რომ ეს არ არის აუქციონი, არამედ გამო- ფენა-გაყიდვაა, რომელსაც მართავს სოთ- ბის აუქციონი“, — აცხადებენ „ბაია გალერე- ას“ წარმომადგენლები. სოთბის გამოფენამდე კი 8-12 დეკემბერს „ბაია გალერეა“ პროექტს „ქართველი მხატ- ვრები სოთბის აუქციონის გამოფენაზე“ გა- ნახორციელებს, სადაც დამთვალიერებელი იმ სამ ნამუშევარს იხილავს, რომელიც ლონ- დონში იქნება წარმოდგენილი. ინტერპრესი

თილამის მუზეუმის ყოფილი დირექტორი თენგიზ ალდამიძე პროკურატურას მიმართავს დანიკა რურუსასა და ნიკა ვაჩიშვილის პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენებას მოითხოვს. მისი თქმით, ერეკლე მეფის დროინდელი უნიკალური ძეგლის - ბატონის ციხის კომპლექსში შემავალი ნაგებობები რესტავრაციის ნაცვალად დაანგრიეს და მათ ძეგლის სტატუსი მოუხსნეს.

For.ge-ს თილამის ალდამიძე ესაუბრება.

-ნაბიძმიერ საქმეს როცა იწყებ, უნდა გქონდეს გეგმა ან პროექტი. თელავის მუზეუმის რეაბილიტაცია კი ყოველგვარი პროექტის გარეშე დაიწყო. ექსპრომტად დაანგრიეს და მინასთან გაასწორეს სამი შენობა, ახლა კი ასევე ექსპრომტად აშენებენ ახალ შენობას. გასაიდუმლოებულია და არ გვეუბნებიან, გულში რა უდევთ. არადა, ამ სასახლეში იყო ერეკლე მეფის ცხოვრების ამსახველი ექსპოზიცია, აქ იყო ოთახები, სადაც ერეკლე დაიბადა და გარდაიცვალა. ვაჩიშვილმა კი განაცხადა, აქ ერეკლეს მემორიალს ვერ გავაკეთებთო. განზრახული ჰქონდათ ყაჯართა დინასტიის ექსპონატების ჩამოტანა. მოგესხნებათ, თელავი ერეკლეს ქალაქია, თელაველები ამაცობენ, რომ ერეკლე მეფეს დიდ ღვაწლი ჰქონდა საქართველოს წინაშე და ის ეროვნული გმირი იყო. ახლა, უცებ, ვაჩიშვილს მოუხდა და განაცხადა, არ გვინდა ერეკლეს მემორიალი. ამას მორალური მხარე აქვს, ყაჯართა დინასტიის წარმომადგენელი ალამაშაძე-ხანი არა მარტო ერეკლეს, არამედ საქართველოს დაუძინებელი მტერი იყო. ამ დროს კი სასახლე გმირის, დიდი მეფის მემორიალს იღებენ და მისი დაუძინებელი მტრის, ალამაშაძე-ხანის საგვარეულო ნივთების გამოფენას აპირებენ. ასეთი რამ სადმე გაგიგონიათ? ამ ეტაპზე ყაჯართა სასახლის მშენებლობა შეჩერებულია, მაგრამ გაშმაგებით მიმდინარეობს ე.წ. ღვინის მუზეუმის მშენებლობა. ეს მაშინ, როცა თელავის მუზეუმი კომ-

ტონის ციხის ტერიტორიაზე საკმაოდ ადგილებია, თავისუფლად შეიძლება ამის აშენება.

-თავის დროზე, როცა თქვენი პოზიცია გააცანით ვაჩიშვილს, როგორი იყო მისი რეაქცია?

-თავის დროზე როცა რეაბილიტაციის პროექტის ეს კიბების მსგავსი გამოკვეყნდა, მე კრიტიკული შენიშვნები გამოვთქვი და დავუსაბუთე ვაჩიშვილს, რომ სასახლის ამ სახით რეაბილიტაცია არ შეიძლებოდა. ყაჯართა დინასტიის სასახლის შესახებ კი მას დავუსაბუთე, რომ ამის აშენება დაუშვებელი იყო. მათი აზრით, ყაჯართა სასახლისთვის შერჩეულ ძვირფას ექსპონატებს ძვირფასი გარემო სჭირდებოდა გამოსაფენად. ამ გარემოს უქმნიდნენ ისე, რომ სასახლე უნდა მოეხატათ, ორსართულიანი დერეფანი უნდა მოესპოთ, კარ-ფანჯარა ერთ ლიბად უნდა გადაეკეთებინათ და ა.შ. მათ მოუთხოვე, თუ შრომ გაქვთ, დადეთ საბუთი, რომ ეს ასე იყო თავის დროზეც

წინათ კარგად რესტავრირებული აღმოსავლეთის კარიბჭე გაანგრიეს და გააოხრეს.

-ეს ყველაფერი ვისი დავალებით ხდებოდა?

-რურუა უბრალოდ მინისტრია, ვაჩიშვილი კი - ძეგლთა სპეციალისტი. სწორედ ვაჩიშვილს ჰქონდა დავალებული ამის ასეთნაირად გაკეთება. აქ ისევ მორალური საკითხი დგას, თუ პატიოსანი სპეციალისტი და პროფესიონალია, არ უნდა იკადროს ის, რაც იკადრა ვაჩიშვილმა. ის პროექტი, რომელიც წარადგინა თელავის სარეაბილიტაციოდ, არ უნდა წარედგინა, რადგან მან ყველაზე კარგად უნდა იცოდეს, როდესაც დგას ძეგლი, მის ისტორიას არ უნდა შეეხოს. მან კი დაიწყო ძეგლის გადაკეთება. ყაჯართა მდიდრულ ექსპონატებს მდიდრულ სასახლეს უკეთებდა. ეს ანეკდოტური ამბავია. თუ რატომ ხდებოდა ეს, ცოტა სხვა საკითხია, რაზეც ჯერ ლაპარაკი არ მსურს.

ტიკური რემონტი სჭირდებოდა, გარედან ე.წ. პერანგში უნდა ჩაესვათ, ესენი კი ადგენენ და ერთ მშენებელს დაანგრიეს. ჯერ დაანგრიეს

თად, ერეკლეს საათი, ერეკლეს ბეჭედი, მისი სათვალე. მაგრამ, თუკი თბილისიდან შეიძლება ყაჯართა უძვირფასესი კოლექციის თელავში ჩატანა, რატომ არ შეიძლება ერეკლეს ნივთების თელავში ჩამოტანა? პროკურატურაში გამოძიება უკვე დაწყებულია და შესაბამისი მასალებიც არსებობს. ახლა ვაჩიშვილის მოადგილე გამოვიდა და თავს იმართლებდა, ვითომ საძირკვლებზე წარმოიშვა დაზიანება, ეს სიცრუეა და რამდენიც უნდა, იხტუნაონ. რაც შეეხება ღვინის მუზეუმს, მისი იდეა 2004 წლიდან მოდის, რამდენჯერმე სცადეს ამის განხორციელება და ახლა აგვირგვინებენ. აქ ფინანსური ინტერესია, წინანდალი 49 წლითაა გასხვისებული „სილქ-როუდგაუფზე“, რომელიც ნიკა რურუსას ხელშია. ეს ყველაფერი ერთმანეთზე ასმულია.

-წინანდლის მსგავსად, თელავშიც ასეთი ინტერესი აქვთ?

-თავდაპირველად თელავით დაიწყო. მაშინ თელავის მუზეუმის დირექტორი ვიყავი, ჩემთან მოვიდნენ და შემოთავაზებაც ჰქონდათ. უშუალოდ ვეცი არ მოსულან, მაგრამ სხვები მოვიდნენ. ნიკა ვაჩიშვილი და ნიკა რურუსა კლასელები არიან. წინანდლის 49 წლით გასხვისებაზე ხელი ნიკა ვაჩიშვილს აქვს მოწერილი. იმ დროს მინისტრი გოკა გაბაშვილი იყო. მის დროს არის გასხვისებული წინანდალი, მაგრამ მან არ მოანერა ხელი, ამაზე კი მოანერა...

* * *

ჩვენი დავუკავშირდით „თავისუფალი საქართველო“-ს კახეთის რეგიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე გიორგი გიორგაძეს. იგი აცხადებს, რომ ყაჯართა ტომების მეჩეთის ტიპის ნაგებობის მშენებლობა, მართალია, შეჩერებულია, მაგრამ გალერეა და წინანდალი სახელობის სასწავლებელი დანგრეულია.

მისი თქმით, მიმდინარე წლის აგვისტოში ამ კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლს სტატუსი მოუხსნეს, რაც კულტურის სამინისტროსა და ძეგლთა დაცვის სააგენტოს მხრიდან არაკომპეტენტური და გულგრილი ქმედება იყო. ამიტომ უნდა დადგეს რურუსასა და ვაჩიშვილის პასუხისმგებლობა. ვაჩიშვილი განმარტავდა, ევროპას დააინტერესებს ყაჯართა ტომების ნამუშევრებიო, მაგრამ ვფიქრობ, ეს გაუმართლებელია, ქართული ექსპონატები უნდა გამოგვეჩინა.

მანანა ნოზაძე

ისპორიულ ბაზაში რეაბილიტაცია ანადგურებენ!

ყაჯართა დინასტიის კვირვათაუბრის გამოსაყენებლად გომონის ციხის კომპლექსი რეაბილიტაციაშია

დასიამოვნებით მოგიხდით ბოდიშმეთქი. ვაჩიშვილს არაფერი უთქვამს, აკადემიურ სიმშვიდეს ინარჩუნებდა. მისმა მოადგილემ კი გვითხრა, რაღაც-რაღაცები გავითვალისწინეთ და მოხატულობას აღარ ვაკეთებთო. სამაგიეროდ, ვაპირებთ შუქის ეფექტები გამოვიყენოთო. ახლა ჩემთვის და თელაველებისთვის რაიმე განსხვავებაა, რომ

-როგორც ჩვენთვის ცნობილია, ამით ტურისტების მიზიდვა უნდადგეს.

-გჯერათ, ამის? ასე არ არის.

-მაშინ თქვენი ვერსია რა არის? პროკურატურაში ძეგლის დაზიანების კუთხით აღიარა სარჩელი?

-სარჩელი შეტანილია და თელავის მუზეუმის განადგურების მოტივით გამოძიება დაწყებულია რურუსასა და ვაჩიშვილის წინააღმდეგ.

-ძეგლს სტატუსი შეგნებულად მოუხსნეს?

-მანდ სამი შენობა დაანგრიეს - წმინდა ნინოს ქალთა სასწავლებელი, რომელიც მთელ საქართველოში მხოლოდ სამი იყო (თელავში, ქუთაისსა და თბილისში). ეს იყო მკვიდრი შენობა, ყოველგვარი ავარიულობის გარეშე. ვაჩიშვილმა იგი თავისი ინიციატივით დაანგრია. ჯერ დაარქვეს, კომუნისტების აშენებულიაო, არადა, ეს იყო ქართველების აშენებული, თავისი შესანიშნავი, ვალით, სესხით. უბრალოდ, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის დროს აშენდა, 1910 წელს. მოგვიანებით ამ სასწავლებელში გაზრდილი ხალხი მოედო მთელ კახეთს და განათლება შეიძინა. მეორე შენობა იყო სამხატვრო გალერეის შენობა, რომელიც გასაბჭოების შემდეგ ხაზინის ნაგებობად ითვლებოდა და უღამაზესი იყო. აქ უნიკალური კოლექცია ინახებოდა - აივანოვი, კრამსკოი, პოლანდოური ფერწერა. შესაძლოა, ასეთი კოლექცია სხვაგან არც არის. ამ გალერეას მხოლოდ გალამაზება, კოსმე-

ნახევარი და შემდეგ ამერიკელები ჩამოვიდნენ და კონცეფცია ჩამოიტანეს. ახლა ამერიკელებმა ქართველ ღვინის მუზეუმის კონცეფცია უნდა ასწავლოს? ამავე დროს, ღვინის პატარა მუზეუმები არსებობს ნებისმიერ თავმოყვარე ღვინის ქარხანაში, წინანდალში თუ სხვაგან. მაგრამ დილით დაანგრიეს ეს ლამაზი შენობა და საღამოს გამოაცხადეს, აქ ღვინის მუზეუმი კეთდებაო. თუ ანგრევდნენ, ხომ უნდა დაესაბუთებინათ კიდევ, რომ შენობა ავარიული იყო? მსოფლიო ბანკის წარმომადგენელს ვესაუბრე და ვკითხე, დევს თუ არა ასეთი დოკუმენტი-მეთქი? ასეთი დოკუმენტი ჩვენ არ გვაქვსო, - მითხრის იმისთვის, რომ დანგრევა „გაუპრავებინათ“, 4 ივლისს დანგრეულ შენობას 31 აგვისტოს მოუხსნეს სტატუსი. იქ მესამე შენობაც იყო, რომელიც, ვაჩიშვილიდან, ორი შენობას წარმოადგენდა, რამდენადაც შეგნით მოყოლილი გახლდათ ერეკლეს დროინდელი ნაგებობა. ასე რომ, მთლიანობაში იქ ოთხი ძეგლი იყო.

არც ადმინისტრაციულ შენობას არ სჭირდა რაიმე დასანგრევი, მაგრამ მოსპეს და ახლა გამწვანებულები აშენებენ ღვინის მუზეუმს.

-რაც შეეხება ერეკლეს დანატოვარ ძეგრფას ნივთებს...

-ერეკლეს სახელთან დაკავშირებული ორი ხმალი გვქონდა მუზეუმში, თელავ ბატონიშვილისეული საგვარეულო ნივთებიც გვქონდა. გარდა ამისა, თბილისში დაცული ექსპონატების ასლები გავაკეთეთ. მაგალი-

პლექსური მუზეუმი იყო, აქ შერწყმული იყო არქეოლოგია, სასახლე-მემორიალი, ეთნოგრაფია, ისტორია, უბრალოდ ყინვალის გალერეა ჰქონდა. ეს ყველაფერი აღარ არის და ექსპონატები შეყრილია სადაც, ყოველგვარი დაცვისა და შეფუთვის გარეშე.

-ფიქრობთ, რომ ბატონის ციხის კომპლექსში შემავალ ძეგლებს შეიძლება რესტავრაცია ჩატარებოდა და ეს ჯანსაღი შენობები არ დანგრეულიყო?

-რა თქმა უნდა, სამხატვრო აკადემიის შენობის დანგრევას ესენი ვითომ არ აპირებდნენ, მაგრამ დაანგრიეს. ამავდროულად, არც ღვინის მუზეუმის მშენებლობაზე იყო ლაპარაკი, ამაზე კონტრეც არ დაძრულა, მაგრამ აშენებენ.

-რატომ უწინააღმდეგებით თელაველები ღვინის მუზეუმის მშენებლობას?

-ვეწინააღმდეგებით, რადგან ღვინის მუზეუმს შესწორეს სამხატვრო გალერეა და ექსპოზიცია. ამ ყველაფერს სობენ. გიყ უნდა იყოს ადამიანი, რომ ღვინის მუზეუმზე უარი თქვას. თუმცა, როცა იქვე, ბა-

SIC!

საშურის მოსხაგულთა მომსახურების დღის ცენტრის მიმართვა

საქართველოს საზოგადოებას

მიმდინარე წლის ოქტომბერში ქალაქ საშურში, დევნილთა დახმარების ჩესური ორგანიზაცია OPU-ს დაფინანსებით, გაიხსნა მოსუცე-ბულთა მომსახურების დღის ცენტრი, რომელიც აღიჭურვა თანამედროვე ტექნიკით. ამ ცენტრში მუშაობენ მედია, სოციალური მუშაკი და იურისტი, რომლებიც მოსუცელებს უმსუბუქებენ მძიმე ყოფას. დღის მანძილზე ათობით ადგილობრივ სოციალურად დაუცველ და დევნილი პენსიონერი სტუმრობს ცენტრს და დაეხმარება შესაბამის დახ-

მარებას. ეს ცენტრი იქცა ერთადერთ ნათელ წერტილად საშურელი მოსუცელების ერთფეროვან ცხოვრებაში.

ამ სიკეთის მიღმა კიდევ რჩება მოუგვარებელი საკითხები, რომლებიც მსოფლიო პრობლემებს მნიშვნელოვნად გადაჭრის. ცენტრს საზოგადოების მხრიდან ესაჭიროება მონაცემების გამოჩენა. ნებისმიერი სახის დახმარება - პროდუქტებით, ტანსაცმლით ან თუნდაც წიგნებით, რაც დიდ როლს ითამაშებდა ჩვენი უფროსი თაობის ცხოვრებაში.

დახმარების განწვევის მსურველი პირები ან ორგანიზაციები დაუკავშირდით OPU-ს პარტნიორ ორგანიზაციას საქართველოში - კავშირს „მომავლის ცხინვალში“ მისამართზე: თბილისში, ვაჟა-ფშაველას პირველი ჩიხი, №1/43 (ტელ.: 2324063) ან საშურში, გორგასლის ქუჩა 326 (ტელ.: 68 246462).

წინასწარ ყველას მადლობას გისდით გულისხმიერებისათვის.

კავშირი „მომავლის ცხინვალში“

ზრდასრულთა განათლება

უკვე 40 წელიწადია გერმანიის სახალხო უნივერსიტეტი ასოციაციის საერთაშორისო თანამშრომლობის ინსტიტუტი (dvv international) ხელს უწყობს ზრდასრულთა განათლების პროგრამების ჩამოყალიბებას, მათ განხორციელებას მრავალრიცხოვან პარტნიორ ქვეყანაში და ამ სფეროში არსებული ინფორმაციისა და გამოცდილების ურთიერთგაცვლას.

საქართველოში ორგანიზაცია 2002 წლიდან მოღვაწეობს. 2012 წლის დასაწყისში თბილისში აგრეთვე რეგიონალური ოფისი გაიხსნა, რომელიც კავკასიის რეგიონს და თურქეთს ფარავს.

სამწახაროდ, დღეს სახელმწიფო დაფინანსება სრულიად არასაკმარისია როგორც მთლიანად განათლების, ასევე ზრდასრულთა განათლების სექტორის განვითარებისათვის. უფრო მეტიც – ზრდასრულთა განათლება არ არის პრიორიტეტული ჩვენი ქვეყნისთვის, რითაც ნაწილობრივ შეიძლება აიხსნას დასაქმების პროგრამების არაუეფექტიანობა, რაც, საერთო ჯამში, აყოვნებს საქართველოს პოტენციალის განვითარებასა და წინსვლას.

გერმანიის სახალხო უნივერსიტეტი ასოციაციის საერთაშორისო თანამშრომლობის ინსტიტუტის (dvv international) საქართველოში პროგრამების მიზანია ზრდასრულთა განათლების სექტორის განვითარების ხელშეწყობა, ამასთან, ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა ზრდასრულების პროფესიული მომზადება/გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება, რაც სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დასაქმების შესახებ გაზრდის და შემოსავლების გაუმჯობესების უმნიშვნელოვანეს ნიშანს წარმოადგენს.

ამ მიზნის მისაღწევად ორგანიზაციამ საქართველოში უკვე 6 ზრდასრულთა განათლების ცენტრი დააფუძნა. პირველი ცენტრები სამცხე-ჯავახეთში, ახალქალაქსა და ახალციხეში 2006-2008 წლებში გაიხსნა. სამცხე-ჯავახეთში პროექტს სახალხო უნივერსიტეტი გერმანული ასოციაციის საქართველოს ფილიალი 2007 წლის 1 იანვრიდან ასორციელებს.

ამ ცენტრებს მოჰყვა სამეგრელოში, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრების გახსნა, ოდნავ მოგვიანებით კი ქვემო ქართლში – კოდასა და ჯვარში ასეთივე ცენტრების ამოქმედება. ყველა ეს ზრდასრულთა ცენტრი ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით შეიქმნა.

სახალხო უნივერსიტეტი გერმანული ასოციაციის საერთაშორისო თანამშრომლობის ინსტიტუტის (dvv international) საქართველოს ფილიალი 2013 წლის იანვარში ლაგოდეხის რაიონის სოფელ ლელიანში ზრდასრულთა განათლების მეშვეობით ცენტრს გახსნის. ლელიანი, საქართველოს უმრავლესი სოფლების მსგავსად, არ ხასიათდება ერთფეროვანი ეთნიკური სტრუქტურით. საუკუნოვან სოფელში მრავალი ათ-

გერმანულია გამოცდილება საქართველოში გაამართლა

წლებული ქართველებთან ერთად ცხოვრობენ ოსები, რუსები, უკრაინელები და ჩეხები.

ჩვენი ჩასვლა დაემთხვა სოფელში გამართულ შემოდგომის დღესასწაულს. ლელიანის საჯარო სკოლის ეზოში, მოსწავლეების ლექსებთან და სიმღერებთან ერთად, სტუმარს ეგებებოდა სკოლის ეზოში მოწყობილი ფაცხები, რომლებიც საქართველოს სხვადასხვა კუთხეს ასახიერებდნენ. სწორედ აქ შევხვდით ზრდასრულთა განათლების ცენტრის მომავალ აღმასრულებელ დირექტორს ნანა ნერსეზაშვილს, რომელიც ამჟამად სათემო ორგანიზაციის „ლეელი პირველის“ ხელმძღვანელია.

ლელი სანთაძემ, სახალხო უნივერსიტეტი გერმანული ასოციაციის საქართველოს ოფისის დირექტორი: „ეს პირველი ზრდასრულთა ცენტრია საქართველოში, რომელიც მთლიანად გერმანიის მთავრობის მიერ დაფინანსდება. ეს არის მისი სხვა ცენტრებისგან პირველი მნიშვნელოვანი განსხვავება. მეორე, მნიშვნელოვანი განსხვავება კი შემდეგი გახლავთ – თუ უწინ 6 ცენტრი ჩვენ ავაშენეთ, გავარემონტეთ, ამ შემთხვევაში ცენტრის გარემონტებაში თემი მონაწილეობს, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია. ეს ცენტრი მოემსახურება არა მარტო ლელიანს, არამედ ლაგოდეხის რაიონის დიდ ნაწილს, იგივე მეზობლად მდებარე 15-ათასიან აზერბაიჯანულ სოფელ კაბალს, ლელიანის თემში შემავალ სხვა 7 სოფელს.“

ცენტრი მოთავსდება ლელიანის საბავშვო ბაღის შენობის გამოუყენებელ ნაწილში, რომელიც მუნიციპალიტეტმა 7 წლით უფასოდ გადმოგვცა. მასთან შემორანდუმის გაფორმების საფუძველზე შენობა გარემონტდება, აღიჭურვება და 2013 წლიდან აქ საგანმანათლებლო პროგრამები ამოქმედდება. შემდგომ ეტაპზე ჩვენ ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციას გადავცემთ. „ლელიანი პირველი“ წარმომადგენლებმა ნანა ნერსეზაშვილმა და გელა თედევმა, თავისი ორგანიზაციის არსებობის მანძილზე, თემთან არაჩვეულებრივად სანდო ურთიერთობების ჩამოყალიბება მოახერხეს. სწორედ ამ ურთიერთობების წყალობით დღეს ლელიანის სათემო განათლების ცენტრს მთელი თემი ასუბნებს და არემონტებს. ეს ძალიან ბევრს ნიშნავს.“

ნანა ნერსეზაშვილი: „ჩვენ უკვე 44-მდე პროექტი განვახორციელებთ როგორც თემის ინფრასტრუქტურაზე, ისე საგანმანათლებლო თვალსაზრისით, როგორც ზრდასრული ადამიანებისთვის, ისე მოზარდებისთვის და ბავშვებისთვის. აქტივობა ძალიან დიდია. მხოლოდ ლელიანში არ ვმუშაობთ, ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ვსაქმიანობთ. გვინდა, რომ ჩვენი არეალი რეგიონის მასშტაბით გავავართოთ. ცენტრს მოგვცემს იმის საშუალებას, რომ უფრო დახვეწილი სერვისები შევთავაზოთ მოსახლეობას. შესაბამისად, აღჭურვილი ბაზაც გვექნება. უკვე ვეგებავთ მომავალი საქმიანობის მიმართულებებს. გვექნება პიროვნული განვითარების, კომპიუტერის და უცხო ენების შემსწავლელი კურსები. ამ ეტაპზე დიდი მოთხოვნაა საბუნებრივ კურსებზე. აინ-

ტრესებთ აგრეთვე: ავეჯის დამზადება, ხელგარჯილობის, კულინარიის კურსები.

უნდა ითქვას, რომ ლელიანის თემში სამი ოსური სოფელია, ოსურ სოფელ ფონაში მოსახლეობის 30 პროცენტი აზერბაიჯანულია. ამ თემებს ბევრი პრობლემა აქვთ, ამიტომ ვფიქრობთ, ჩვენი საქმიანობის ერთ-ერთი აუცილებელი კომპონენტი იქნება მათთან თანამშრომლობა, მათი ზრდასრულების ჩვენთან მოწვევა და სხვადასხვა ტიპის კურსებზე დასწრება“.

დათო ჯიძია, პროექტის კოორდინატორი: „ეროვნულ უმცირესობათა ინტეგრაცია, მართლაც, ჩვენი ცენტრების ერთ-ერთი მთავარი საზრუნავია, მაგრამ არა ერთადერთი.“

ყველაზე მნიშვნელოვანი და ქართული რეალობისთვის უნიკალური, რასაც სათემო განათლების ცენტრები მოსახლეობას სთავაზობენ, ეს არის ერთ შენობაში გაერთიანებული, სხვადასხვა მიმართულების, ადამიანების საჭიროებებზე მორგებული საგანმანათლებლო პროგრამები. კურსების ხანგრძლივობა განისაზღვრება 3-4 თვით, რაც შესაძლებლობას იძლევა, პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე მორგებული, დაინტერესებული პირის საგანმანათლებლო საჭიროებებზე აგებული კურსით, ეფექტური ცოდნით აღჭურვის მსმენელი. სიამაყით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ გვაქვს წარმატებული ისტორიები, როდესაც სათემო განათლების ცენტრის არაერთი კურსდამთავრებული არა მარტო დასაქმდა, არამედ შეძლო არსებული სამუშაო ადგილის შენარჩუნება და შრომის მაზრისა და დასაქმებულის ახალი მოთხოვნების დაკმაყოფილება.“

მათიას კლინგენბერგი, კავკასიისა და თურქეთის რეგიონალური ოფისის დირექტორი: „ზრდასრულთა განათლების ცენტრები გერმანულ გამოცდილებას ეფუძნება. გერმანიაში ყოველ რაიონს, პატარა ქალაქს, სოფელს აქვს თავისი ზრდასრულთა საგანმანათლებლო, სათემო ცენტრი, რომელთაც ჰქვია სახალხო უნივერსიტეტი. გერმანიაში 1200 ცენტრზე მეტია, რომელიც ადგილობრივ მოსახლეობას სხვადასხვა კურსს სთავაზობს. ასეთი ცენტრების მიზანია არაფორმალური განათლება ხელმისაწვდომი გახადოს ყველასათვის, ასაკის, ეროვნების, სოციალური წარმოშობის მიუხედავად. ეს არის განათლება ყველასათვის. არის ყველანაირი კურსები, საჭიროებისდა მიხედვით, სახელობა და პიროვნული განვითარების კურსებიც: ენები, კომპიუტერი, ბუნებრივი, მცირე ბიზნესი“.

არსებითი კიდევ dvv international-ის მესვეურთა თქმით, ისაა, რომ ამ სათემო-საგანმანათლებლო ორგანიზაციებმა თემი გამოაცოცხლა. ის ფაქტი, რომ ადამიანებს შეუძლიათ სახლებიდან გამოსვლა, ერთმანეთთან შეხვედრა და საკუთარი თავის რესოციალიზაცია, უკვე მათთვის დიდი მიღწევაა და, თუნდაც ამ თვალსაზრისით, ასეთი ცენტრების საქმიანობა ძალიან მნიშვნელოვანია.

მათიას კლინგენბერგი, ლელიანის ცენტრს ადგილობრივები არემონტებენ.

კაცი დროში

კაცი, რომლის ამოხსნას თელავს...

ის კაცი რომელიც შიშობს. იქ დაბადებული და, ძმასთან ერთად, ობლობაში გაზრდილი.

თბილისის უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, თელავში დაბრუნებული და იქაურ ინსტიტუტში „ჯვარდანერვილი“ – სხვაგან არსად უმუშავია, იქ გაიარა ყველა საფეხური ლაბორანტობიდან რექტორობამდე.

მისი პროფესიონალიზმი და რექტორობა ურთულეს პერიოდებს დაემთხვა – ეროვნული მოძრაობის აღმავლობას, ეროვნული ხელისუფლების არჩევასა და დამხობას...

სამაგიეროდ, ნაციონალურ ხელისუფლებას ასცდა...

მისი ხელმძღვანელობით, თვალშისაცემად დაწინაურდა თელავის უნივერსიტეტი. ეს ბევრმა ფაქტორმა განსაზღვრა, მათ შორის ყოველწლიურმა კონფერენციებმა, არ-

ნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტთან და ბესარიონ ჯორბენაძის საზოგადოებასთან თანამშრომლობით რომ ტარდება და კლასიკოს მწერალთა შემოქმედებას ეძღვნება.

უკვე ცსრამეტჯერ ჩატარდა. მეოცე, გაიხსნა, ნიკო ლორთქიფანიძეს მიეძღვნება.

ცნობილი ენათმეცნიერი „მათა სავერდებისა და ღმერთების ენის“ ავტორიტეტული მკვლევარი და ქომაგია.

მწერლის ენაზე დაკვირვება მისი სტიქიაა.

ორი შვილისა და სამი შვილიშვილის მამა და ბაბუა თელავს ინტელიგენტური ოჯახითაც ამშვენებს: მეუღლე, ქალბატონი ნანა კუპატაძე, თელავის თეატრის ერთ-ერთი გამორჩეული მსახიობის ასული, პროფესიონალი ბიოლოგი, თავადაც სასცენო ხელოვნების ტრფიალია. არაერთხელ წაგვიკითხავს

მისი კვალიფიციური რეცენზიები, სხვა პუბლიკაციები...

შვილები და შვილიშვილები თბილისში ცხოვრობენ, თვითონ კი თელავს ვერასოდეს უღალატებენ.

ერთ-ერთი კონფერენციის შემდეგ, ბატონი როინი თელავს გვათვალისწინებდა. გზაზე მსუბუქად შეზარხოშებული კახელი შემოგვხვდა, გაგვაჩერა და გვითხრა: „მინდა, იცოდეთ, რომ ეს კაცი მთელ თელავს უყვარს.“

გვესიამოვნა და გაგვეხარდა, თუმცა ეს ისედაც ვიცოდით.

შეუძლებელია, არ უყვარდეთ და პატივს არ სცემდნენ ღირსებით, ღვაწლით, იშვიათი იუმორით გამორჩეულ კაცს, კაცს, რომელიც ტყუილად, ამშვენებს თელავს, ამშვენებს თავის 75 წლის იუბილეს, რომელსაც მხნედ და შემართული სვდება...

გიორგი გოგოლაშვილი, იოსებ ჭუმბურიძე

ინფორმაცია

საჯარო მოხელე სამსახურკრიზის უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების საქმეზე დაკავდა

შიდა ქართლის და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილმა ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს შიდა ქართლის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამსახურე საშემართველოს ყოფილი უფროსი, ამჟამად გორის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ინფრასტრუქტურის სამსახურის ხელმძღვანელი ნუკრი აბალაკი სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების საქმეზე დააკავა.

როგორც მთავარი პროკურატურის განცხადებაშია ნათქვამი, აღნიშნულ დანაშაულს სისხლის სამართლის კოდექსის 332-ე მუხლი ითვალისწინებს.

უწყების ცნობით, აღნიშნულ საქმეზე გამოძიება მიმდინარეობს.

ინტერპრესი

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ვენა საუკეთესო ქალაქი ცხოვრების ხარისხით, თბილისი კი - ყველაზე ცუდი

ვენა აღიარებს 2012 წლის მსოფლიო სა-უკეთესო ქალაქად ცხოვრების ხარისხის მიხედვით, ყველაზე ცუდად კი ევროპა-ში დასახლებულ საქარტველო დედაქალაქი თბილისი, განაცხადებს კონსულ-ტანტაბა, რომელიც აფასებს მსოფ-ლიოს ქალაქების ცხოვრების ხარისხს იმ უცხოელებისთვის, რომლებიც ჩამოდიან ხანგრძლივი მივლინებით.

გამოკითხვის თანახმად, რომელიც მოაწყო ტრანსეიროპული კომპანია მეგსეგმა, მეორე და მესამე ადგილებზე ავსტრიის დედაქალაქის შემდეგ არიან შვეიცარიის ციურიხი და ახალი ზელანდიის ოკლენდი.

მეგსეგი - უდიდესი კონსალტინგური ფირმა ადამიანის რესურსების სფეროში და მასთან დაკავშირებულ საფინანსო სა-კითხვებში - მუშაობს მსოფლიოს ორმოც ქვე-ყანაში და ყოველწლიურად აქვეყნებს გა-

მოკვლევას ცხოვრების ხარისხის შესახებ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში.

კომპანია აცხადებს, რომ გამოკვლევის მი-ზანია, „დაეხმაროს ტრანსეიროპულ კომპა-ნიებს და სხვა ორგანიზაციებს“ სამართლი-ანი კომპენსაციის განსაზღვრაში უცხოეთის მივლინებებში ხანგრძლივი, რამდენიმე წლით ყოფნის პერიოდში.

მსოფლიოს საუკეთესო ქალაქები ცხოვრების ხარისხის მიხედვით

- ვენა, ავსტრია,
სიურიხი, შვეიცარია,
ოქლენდი, ახალი ზელანდია,
მიუნხენი, გერმანია,
მანკეჰეიმი, კანადა

საერთო სიაში ლონდონი 38-ე ადგილზეა, მან ჩინ ევროპის 20 ქვეყნის ქალაქი გაუშვა.

კომპანია მეგსეგის რეიტინგის თანახმად, აღმოსავლეთ ევროპის ქალაქებს შორის სა-უკეთესოა პრაღა (69-ე ადგილი), ყოფილი სსრ კავშირის ქალაქებიდან - ვილნიუსი (79-ე ადგილი).

ევროპულ ქალაქებს შორის ცხოვრების ხა-რისხის მიხედვით ყველაზე უარეს ქალაქად აღიარებულია თბილისი. მას უკავია 213-ე ადგილი 221 ქალაქს შორის.

გლობალურ რეიტინგში თბილისის წინ უს-წრებენ ისეთი ქალაქები, როგორებიცაა ბიშკეკი (203) და დუშანბე (207).

მსოფლიოში ბოლო ადგილი ცხოვრების ხარისხის მიხედვით ბაღდადი უკავია.

ქალაქის ინფრასტრუქტურა

2012 წლიდან მეგსეგი ასევე აწარმოებს ქა-ლაქის ინფრასტრუქტურის ხარისხის გამოკ-ვლევას. აქ კრიტერიუმებია ელექტროენერ-გიის, ცივი და ცხელი წყლის, სატელეფონო კავშირის, ინტერნეტის, ფოსტის მუშაობის ხელმისაწვდომობა, საზოგადოებრივი ტრანსპორტისა და აეროპორტის ხარისხი.

საუკეთესო ქალაქები ინფრასტრუქტურის ხარისხით

- სინგაპური, სინგაპური,
ფრანკფურტი, გერმანია,
მიუნხენი, გერმანია,
კოპენჰაგენი, დანია,
ლიუსელდორფი, გერმანია

ლონდონი, რომელმაც 2012 წელს მიიღო ლიმიტიური თამაშები, მეგსეგის სიაში მე-ექვსე ადგილზეა.

„გერმანიისა და დანიის ქალაქების ინფ-რასტრუქტურა - საუკეთესოა შორის არი-ან მსოფლიოში, კერძოდ, პირველი კლასის აეროპორტების წყალობითა და... კომუნა-ლური სამსახურების მუშაობის მაღალი ხა-რისხით“, - განაცხადა გამოკვლევის ერთ-ერთმა ავტორმა სლაგინ პარკატილმა.

ევროპის ქალაქებს შორის ინფრასტრუქ-ტურის თვალსაზრისით ყველაზე ცუდია ერევანი (189-ე ადგილი) და თბილისი (201).

უკანასკნელი ადგილი ქალაქის ინფრას-ტრუქტურის ხარისხით მსოფლიოში უკავია პაიტიის დედაქალაქს პორტ-ო-პრენსს. მეგ-სეგი განსაზღვრავს მსოფლიოს 221 ქალა-ქის ცხოვრების ხარისხის რეიტინგს.

საქართველო განსწავლავს, რომ არ დაუთმოს რუსეთს

ტერიტორიული მთლიანო-ბისა და საგარეო პოლიტიკა-ში თავისუფალი არჩევანის პრინციპები - აი რას არ და-უთმოს არასომეხი საქარტ-ველო რუსეთს, განაცხადა სა-გარეო საქმეთა მინისტრმა მანია ფანჯიკიძემ, გადმოგვ-ცამს ჩვენი კორესპონდენტი თბილისიდან.

„დასავლელ კოლეგებს აინტე-რესებთ რუსეთთან ჩვენი მომა-ვალი ურთიერთობის თემა, - გა-ნაცხადა მინისტრმა „მე-9“ არხ-თან ინტერვიუში. - არის ორი რამ, რასაც ჩვენ არასოდეს დაე-თმობთ.“

„ეს არის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის პრინციპი, აგრეთვე არჩევანის თავისუფლება, თუ რომელ კავ-შირში ან ალიანსში უნდა შევი-დეთ“, - თქვა მან.

მაია ფანჯიკიძემ აღნიშნა, რომ შესაძლებელია „კონტაქტები

რუსეთთან სამუშაო დონეზე“, მაგრამ არ დააზუსტა, კერძოდ, რა დონეზე და როდის.

როგორც ჩვენი გაზეთი იტყო-ბინებოდა, ვიცე-პრემიერმა, თავ-დაცვის მინისტრმა ირაკლი ალა-სანიამ განაცხადა იმის შესახებ, რომ საქართველოს ახალმა ხე-ლისუფლებამ გამოიმუშავა რუ-სეთთან დაკავშირებით ისეთი საგარეო პოლიტიკა, რომ აფხა-ზეთისა და სამხრეთი ოსეთის „დეოკუპაციის“ საკითხში რუ-სეთი „მიყვინთოს კუთხეში“.

მისი სიტყვებით, „მსოფლიო არ დაეთანხმება რუსეთის მიერ 2008 წლის ომის შემდეგ შექმ-ნილ დებულებას და, ადრე თუ გვიან, რუსეთს მოუწევს შეასრუ-ლოს ამასთან დაკავშირებული ვალდებულებანი.“

„რუსეთი დიდ დისკომფორტს განიცდის“, - ხაზგასმით აღნიშნა მან, როდესაც საუბარს აგრძე-ლებდა ამ თემაზე.

„ჩვენი ამოცანაა ურთიერთ-ბათა ნორმალიზაცია რუსეთთან, მაგრამ არა ჩვენი ეროვნული ინ-ტერესების ხარჯზე. რეალურო-ბაა, და ამას მთელი მსოფლიო აღიარებს, რომ რუსეთმა მოახ-დინა საქართველოს ტერიტორი-ის ნაწილის ოკუპაცია“, - გა-ნაცხადა მთავრობის თავმჯდო-მარის მოადგილემ.

მისი სიტყვებით, ურთიერთ-ბა შეიძლება დავინყოთ ეკონო-მიკის დარგში ურთიერთობის აღდგენით.

„საქართველოსთვის უნდა გა-იხსნას რუსეთის ბაზარი, რო-გორც გახსნილია საქართველოს ბაზარი რუსეთისთვის, მით უმე-ტეს, რომ ჩვენ დავთანხმდით რუ-სეთის შეცვლას ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციაში“, - აღნიშნა მან.

მოსკოვი ელოდება თბილი-სისგან კონკრეტულ წინადადე-ბებს ურთიერთობათა ნორმა-

ლიზაციის შესახებ რუსეთსა და საქართველოს შორის, განაცხა-და საქართველოს საგარეო-პოლიტიკური უწყების ხელმძღვანელმა სერგეი ლავ-როვმა. „ახალი ხელისუფლება აცხადებს, რომ სურს რუსეთთან ურთიერთობათა ნორმალიზება, - თქვა ლავროვმა. - ჩვენ მოვის-მინეთ ამის შესახებ, კერძოდ, მა-სობრივი ინფორმაციის საშუა-ლებებიდან. გვიანდა ვიცოდეთ, კონკრეტულად როგორ აპირე-ბენ ისინი ამის გაკეთებას. ამას-თან ერთად, აღნიშნა მინისტრ-მა, „საქართველოს განცხადება-ნი იმის შესახებ, რომ სამხრეთი ოსეთი და აფხაზეთი ოკუპირე-ბული ტერიტორიებია, ხელს არ უწყობს რუსეთთან მისი დია-ლოგის დაწყებას წინასწარი პი-რობების გარეშე“.

კრემლს არ მოსწონს ნატოს პროპაგანდა. ახლა სიმე საპარტიველოება

მოსკოვი გამომდის საქარტველოს ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში ჩართ-ვის გეგმების წინააღმდეგ, წერს ანდრეა პირონი.

„ნატო, სამხედრო პოლიტიკური ორგანი-ზაცია, რომელიც დაკავშირებულია ამერი-კის შეერთებულ შტატებთან, აგრძელებს რუსეთის დაშინებას, იგი განათავსებს მთე-ლი მისი საზღვრის გასწვრივ სამხედრო ინ-ფრასტრუქტურებს, ჯარისკაცებს, რადა-რებს, საბრძოლო თვითმფრინავებსა და ამე-რიკის სამხედრო ბაზებს“, - წერს გამოცემა.

„სიტუაცია რუსეთისთვის გაუარესდა სსრ კავშირის დაშლის შემდეგ, როდესაც ყოფი-ლი სატელიტები შევიდნენ ევროკავშირში და ნატოში. ვაშინგტონმა არ დააყოვნა, გამო-ყენებინა სიტუაცია და მათი მიღება ევრო-პულ და ატლანტიკურ სტრუქტურებში და-

უკავშირა ამ ქვეყნების მიერ ანტირუსული პოლიტიკის განხორციელებას და მათს ტე-რიტორიებზე, რუსეთის საზღვრების გასწ-ვრივ, ნატოს ძალებისა და სახსრების განთავ-სებას, - ნათქვამია სტატიისში. ყოველივე ამას დაემატა პროვოკაცია, რომელიც განახორ-ციელა საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა სამხრეთი ოსეთის წინააღმდეგ 2008 წლის აგვისტოში. ეგრეთ წოდებული „ხუთდღიანი ომი“ დამთავრდა სააკაშვილის ხმაურიანი დამარცხებით, მაგრამ ამის შემ-დეგაც საქართველო აგრძელებს თავის პრო-ვოკაციებს. სწორედ ამიტომ მოსკოვი, რო-მელიც თვალყურს ადევნებს ურთიერთობის განმტკიცებას, ერთი მხრივ, ვაშინგტონსა და ნატოს და, მეორე მხრივ - თბილისს შორის, გამოვიდა საქართველოს ნატოში შესვლის პერსპექტივების წინააღმდეგ“.

„რაც შეეხება საქართველოს, დარწმუნე-ბული ვარ, რომ ნატოში ესმით რუსეთ-ნა-ტოს და ევროპული უშიშროების ურთიერ-ობათა ნებისმიერი ნაბიჯების შედეგების მთელი სერიოზულობა საქართველოს ალი-ანსში შემდგომ ჩართვასთან დაკავშირებით“, - განაცხადა ბრიუსელში რუსეთის ფედე-რაციის მუდმივმა წარმომადგენელმა ნატო-ში ალექსანდრ გრუშკომ. რუსეთის დიპლო-მატი ამ განცხადებით გამოვიდა რამდენი-მე საათის შემდეგ ვაშინგტონში საქარტვე-ლოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მაია ფან-ჯიკიძისა და ამერიკის შეერთებული შტა-ტების სახელმწიფო მდივნის ჰილარი კლინ-ტონის მოლაპარაკებიდან, - წერს სტატიის ავტორი.

დედამინის ზურგზე

ფილიპინაზე თავს დატყდა მამა-ბაბა

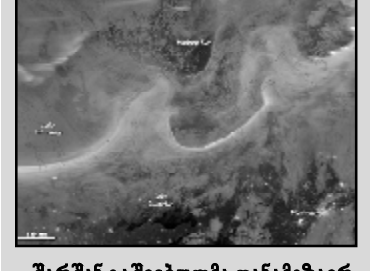
დაღუპულთა ყველაზე დიდი რაო-დენობა - 258 - დაფიქსირდა კუნ-ძულ მინდანაოს აღმოსავლეთ სანაპი-როზე, კიდეც 191 სხეული აღმოაჩინეს ქალაქების ნიუ-ბატანისა და მანგა-იოს რაიონში. მიუხედავად ამისა, მათგან მხოლოდ ერთი დაზარალებული გამოდგინდა. ერთ-ერთი მათგანი ორი დღის მანძილზე ქოქოსებზე იკ-ვებებოდა. ქვეყნის ხელისუფლება ითხოვს საერთაშორისო დახმარებას.

ავსტრალიის პრემიერი გვაფრ-თხილავს, რომ ახლმა სამხაროს დასასრული, იხსნება დემონებას და ზომებას

ერის ლიდერი ჯულია პილარდი შპირდება „ცოცხლად დარჩენილ ავ-სტრალიელებს“, დაიცავს ისინი ყვე-ლა საფრთხისგან, მოდის ეს საფრთხე სისხლისმსმელი ზომებიდან, დემო-ნებიდან თუ ჯოჯოხეთის წიაღიდან. თავისი ხანმოკლე სიტყვა პრემიერ-მინისტრმა წარმოთქვა სერიოზული სახით, იგი იდგა ავსტრალიის ორი სახელმწიფო დროშის ფონზე.

დედამინი, რომელიც, შავი მარ-მარული: „ნასას“ მიცნობაზე გამომავალნი ალანების ღამის ხედიანი კონსოლიდაც

შარშან გაშვებულმა თანამგზავრ-მა მიაწოდა კოსმოსის მკვლევარებს სიზუსტით უპრეცედენტო ღამის სუ-რათები, რომელთა მიხედვითაც შექ-მულს შეექმნათ მლანეტის საერთო ხე-დი დღე-ღამის ბნელ პერიოდში. ფო-ტოგრაფიებზე აღბეჭდილია არა მხოლოდ ქალაქის ატმოსფერული შუქი, არამედ თანამედროვეობის ზოგიერთი პოლიტიკური და ეკონო-მიკური პრობლემებიც.

პრესამ ბაიბო, თუ რის შესახებ რუსული აღწერა უკუთნი და იანსკოვიჩი „შეპარაზადას სა-სახლეში“

განმარტოებული საუბარი გაი-მართა აშხაბადში დსთ-ს სამიტის კუ-ლურებში და ამან გააღიზიანა სხვა ქვეყნების ლიდერები და მონაწილე-ები. თანაც, შურნალისტების დამონ-მებით, უკრაინის პრეზიდენტმა მოას-წრო აგრეთვე პირისპირ ესაუბრა თურქმენ კოლეგასთან, და ამ დიალო-გის თემა არ მოეწონებოდა თავად რუსეთსაც კი.

ბაკო ოჯახში ორი ხელოვანია. ია მხატვარი, მისი ქალიშვილი ბაკო, იგივე ბარბარე კი — მხატვარიცა და მუსიკოსიც.

ია მჭედლიშვილი მთლიანად თბილისში დაიბადდა და იქვე გაიზარდა. კულტურით დაამთავრა, პარალელურად სახვითი ხელოვნების მეორად ფაკულტეტზე ფერწერის განხრით სწავლობდა. მცირე ხნით საქართველოს ხელოვნების მუზეუმში იმუშავა, ქსოვილების რესტავრაციის განყოფილებაში. ერთ ხანს გერმანულ სკოლაში ხატვასაც ასწავლიდა და სკოლაში ფსიქოლოგადაც მუშაობდა, თუმცა ხატვის სურვილი არასოდეს განელებია, ხატვა არც არასოდეს შეუწყვეტია. მისი ნახატები იფინებოდა, ია ახალგაზრდა მხატვართა კავშირის წევრიც გახლდათ, მწვანეთა პარტიისაც... ამ დროს უკვე სსრკ ინგოვრება, მიტინგები, ომები... დროის იმ მონაკვეთის სამოქალაქო აქტივობის გამოვლენის ყველაზე ოპტიმალური გზა არასამთავრობო ორგანიზაციების საქმიანობა გახლდათ. იამ არასამთავრობო ორგანიზაცია „ბავშვების მომავლის საზოგადოება“ დააარსა, რომლის ერთ-ერთი პროექტი გახლდათ ინსტიტუციონალურ დანებსებულებებში მყოფი ბავშვების დეპრივაციის, საზოგადოებაში მათი ფსიქოლოგიურ რეაბილიტაციისა და ინტეგრაციის პრობლემების შესწავლა. როგორც თავად თვლის, ეს იყო მისი ცხოვრების ყველაზე სასიამოვნო და საჭირო საქმიანობა... და უცებ მისი ცხოვრება „ამოყრავდა“. იას მეუღლემ ზაქარია მჭედლიშვილი, რომელიც პროფესიით ნეიროფიზიოლოგი, ვირჯინიის უნივერსიტეტიდან მოწვევა მიიღო და, როგორც თავად ამბობს, იგი ასე და ამგვარად ჩაბნელებული და ცივი 1999 წლის თბილისიდან ამერიკის გაბრდღვიალებულ და გაკრიკლებულ საუნივერსიტეტო ქალაქში აღმოჩნდა.

ვირჯინიაში მე და ბავშვები ცოტა გვიან ჩავედით, — ამბობს ია. — ჩემს მეუღლეს საკმარისი დრო ჰქონდა იმისთვის, რომ სიტუაცია ჩვენთვის მეტ-ნაკლებად მოწესრიგებული დახვედრებინა, მაგრამ კულტურული განსხვავება, გარკვეული გაუცხოების მომენტები მაინც იყო. ცხოვრების დონე რაც უფრო მაღალია ქვეყანაში, ის უნდა გინდებოდეს ცხოვრება, ბევრი რამის ცოდნას მოითხოვს — როგორც სამოქალაქო თვალსაზრისით, ასევე ელემენტარულად, ადამიანური, პირადი ურთიერთობების დონეზეც. ცხადია, ეს ყველაფერი უმწტიკვენიულო არ იყო, მაგრამ ვთვლი, რომ ამერიკაში, ამ არაჩვეულებრივმა ქვეყანამ, გამაზრდა და ეს პროცესი ჩემში ისევე გრძელდება. პირადად ჩემში სწორედ ამ ქვეყანაში გამაზრდა ე.წ. სამოქალაქო ჩვეულებები. როგორც დედაჩემი იტყვის ხოლმე მაშინვე — ნუ, ხომ არ შეიძლება მთელი ცხოვრება სწავლობდეს ადამიანობას. მას ვერ შევედრები და უზარალობის თვალსაზრისით, მაგრამ დაახლოებით ასე ვარ: სწავლას მეც ვეღარ მოვრჩი.

— ძალიან ხშირად ამერიკაში ჩამოსვლისას, სანამ წულიდან ყველაფერს დაიწყებ და აქვს ყოფილი, პროფესიული დისკვალიფიკაციაც „დაგენევა“ ხოლმე...

ჩამოსვლიდან ერთი წლის შემდეგ ადგილობრივი მხატვარი, მისტერ რობერტ ფრიმანი გავიცანი, რომელსაც ჩარჩოებისა და ანტიკური ნახატების რესტავრაციის ბიზნესი ჰქონდა, სადაც 5 წელი ვიმუშავე რესტავრატორად და უამრავი რამ ვისწავლე მისგან. ჩემთვის ეს იყო დასავლური ურთიერთობის ცოცხალი გამოცდილება. პარალელურად საკვირაო სკოლაში ხატვის მასწავლებლადაც ვიმუშავე და ხატვაში კერძო მონაწილეობაც მყავდა. ეს იყო გიჟური 5 წელი: ადგილმადილის 6-7-ზე, ბავშვები — სკოლაში, სამსახურში გაქცევა, უკან მოვარდნა და ისევე ბავშვები, ტაფები და ქვებები. და დაბრუნების თვეა ხატვაში. იმ პერიოდში გადავწყვიტე, რომ აკვარელი შემესწავლა, ბიზნესითვე დანიშნული გამოვიტანე. ბავშვები როგორც კი იძინებდნენ, ჩემი სხვა ცხოვრებაც იწყებოდა. გამომართლა, რადგანაც ჩემი ბიოლოგიური ძილი 5 საათი გრძელდება, ზოგჯერ ესეც არ იყო. 2006-ში ჩემს ქმარს პიტბურგში ლაბორატორიის ხელმძღვანელობა შესთავაზეს და ჩვენ საცხოვრებლად პენსილვანიაში გადავედით. იქ სახლი ვიყიდეთ და ამის გამო კვლავ შეიცვალა ყველაფერი, ჩავჯექი და მოლიანად ხატვასა და სახლის საქმეებს მივხედე. იქვე არსის პატარა გალერეა იყო, სადაც ნამუშევრებს ვყიდდი. ახლოს ვიხსენებ, მგონია, რომ ცუდი დრო ნამდვილად არ იყო, პიტბურგის წლები ყველაზე რთული იყო ჩემთვის. სამი თინეიჯერი შვილი (მათ შორის სხვაობა 2-2 წელია), ურთულესი ასაკი, ჯერ კიდევ იმდენად დადლილი ვარ იმ წლებით რომ, სიზარმაცე მჭამს და არ შემოძლია ორიოდე სიტყვით აღვწერო. სანამ პატარები იყვნენ, შეუდარებლად მოწესრიგებული იყო ჩემი ყოველდღიურობა; მაგრამ ახლა, როცა გადავაგორეთ ეს პერიოდი, აღმოვაჩინე, რომ ჩემს ცხოვრებაში განჩნდა ძალიან საინტერესო, არაჩვეულებრივად სანდო სამი ერთმანეთისგან საოცრად განსხვავებული ახალგაზრდა ადამიანი. ახლა შვილები ჩემგან ნაკლებს მოითხოვენ და ამიტომ იმედი მაქვს, ჩემი თავისთვის მეტ დროს გამოვინახავ და დღეს სწორედ ასეა. ისე კი, თბილისში ბოლო ორი ჩასვლისას შევქმელი ყოველდღიური რუტინისგან თავის დაღწევა და 2 პერსონალური გამოფენაც კი მქონდა — ეროვნულ ბიბლიოთეკასა და შარდენის გალერეაში. საერთოდ, ხატვის პროცესი ჩემთვის ბევრად სასიამოვნოა, ვიდრე საკუთარი ნამუშევრების დემონსტრირება. არ ვამბობ რომ შესაძლებელია, პირიქით, საოცარ მუხტს იღებს ადამიანი, მაგრამ სულ ვწვლავ ხოლმე, სულ რაღაცნაირი განცდა მაქვს, თითქოს დროს ვკარგავ, მოკლედ ძალიან უნიჭო ვარ ორგანიზების საკითხში და ეს თვისება ხშირად ხელს საქმიან ურთიერ-

როცა ბიძალი ცხოვრება სწავლობს!

თობებშიც მიშლის. თან, მე მგონი, ამას ქრონიკულად დაკავებული დედის კომპლექსიც ემატება. თუმცა ახლა უკვე თავს ვეღარ გავიმართლებ, გაიზარდნენ, ამიტომ იძულებული ვარ უფრო აქტიური ვიყო ჩემს საქმეში. თან ამ ბოლო დროს ფოტოგრაფიამაც დაამაინტერესა. ვნახოთ.

— ბავშვებისთვის რამდენად სტრესული იყო ახალი გარემო და ყველაფერს რომ თავი დაეანებოთ, უცხო ენაზე სწავლა?

როცა ამერიკაში ჩამოვედით, ბავშვები პატარები იყვნენ. გიორგი 8 წლისა იყო, ბაკო 6 და ანდრია 4 წლის თვითმფრინავში გახდა. ბაკოსა და ანდრიასთვის ადაპტაციის პერიოდი თითქოს შეუმჩნეველი იყო. აი, გიორგის ნამდვილად გაუჭირდა, რადგან საქართველო ძალიან ენატრებოდა. გასაოცრად დეტალურად იხსენებდა ყველაფერს და ყველას. მაგრამ ზაფხულში ხშირად ჩავდიოდით საქართველოში და ამ პროცესს ჩასვლა-ჩამოსვლების სისხარულეები დაემატა და ხანებიტრალდა; თუმცა როგორც სტრესის სახით, უფრო თინეიჯერობის ასაკში ამოხეტია, ისე რომ, გიორგი მე-11 კლასში თბილისში გაგვექცა და იქ ისწავლა 1 წელი, მე მგონი, არაჩვეულებრივი გამოცდილება იყო მისთვის, აშკარად „დალაგა“ მაშინ თავისი თავი. ესლა გიორგი 21 წლისაა, სწავლობს ფენსტიტის უნივერსიტეტში; ბაკო 19-ის და ანდრია — 17 წლის.

— ბუნებრივია, ოჯახის უმცროსი თაობისთვის საინტერესოა ბიძალის ცხოვრება და იქნებოდა ადამიანის უფლებებისადმი დამოკიდებულების ორ განსხვავებულ ვერსიაზე დაკვირვება...

ამასთან დაკავშირებით ყველაზე ნათელი მაგალითი თავად ჩემს შვილებს გადასცა. 2009 წლის სექტემბერში პიტბურგში ჩატარდა G-20, რასაც, ისევე როგორც ყველგან, მოჰყვა საპროტესტო აქციები. ეს არ ნახავდით იქ: ანტიგლობალიზმს, მწვანეებს, ანარქისტებს... ზოგი აფრიკის მდგომარეობას აპროტესტებდა, ზოგი აბორტის წინააღმდეგ გამოდიოდა, ზოგი ომის წინააღმდეგ, ზოგი ჰაერის სისუფთავისთვის იბრძოდა, ადგილობრივმა პოლიციამ და მთავრობამ, აქციის მონაწილეების წინააღმდეგ ცრემლსადენი გაზი, რუზინის ტყვიები გამოიყენა. იყო ერთი ცემა-ტყევა, იჭრდნენ და პოლიციაში მიჰყავდათ... (122 ადამიანზე სისხლის სამართლის საქმე დღემდე აღძრულია). სამართლებრივ შედეგებს და პროცესს ნამდვილად ვერ შეიტყობდით ვერც CNN-ით და ვერც FOXNEWS-ით — ორი ერთმანეთს დაპირისპირებული, ახალი ამბებით გაზავებული პოლიტიკური არხით, მაგრამ სინამდვილეს ნამდვილად გაიგებდით არხებიდან, რომლებიც დემოკრატიული ინსტიტუტებს ეკუთვნის. მოკლედ, ამ ამბებში გახვივდნენ ჩემი შვილებიც. მოვეყვები მხოლოდ 14 წლის ანდრიას ამბავს, რომელიც იმ ღამეს, როგორც ჩვენ გვეგონა, ღამე მეგობართან დარჩა. უთენია, დილის 4 საათზე პოლიცია მოგვადგა. აგვისონს, რომ დამის 12 საათზე დაიჭირეს ანდრია თავის მეგობრებთან ერთად, რომლებიც აქციის სხვა მონაწილეებთან ერთად საზოგადოებრივ წესრიგს არღვევდნენ. პოლიციის ასწავლანობით, სიტუაციის განმუხტვის დროს დაიმსხვრა ანდრიას მობილური და სკეიტბორდი. გვიტხრეს ისიც, რომ უნდა ველოდით სასამართლოდან წერილს და ფულად ჯარიმას (კანონით მათ არა აქვთ არასრულწლოვანის ციხეში გაჩერების უფლება). შემდეგ ანდრია გადმოიყვანეს მანქანიდან და გაუჩინარდნენ. მოგვიანებით გავიგეთ, რომ ჩვენი შვილი კარგად უყუყუათ, ძირსაც აგორავეს, 3 საა-

თი ციხეშიც კი ჰყავდათ, თანაც ხელებშეკრული. იქ რომელიღაც პოლიციელს მისი გრძელი თმა არ მოსწონებია და გოგოს შეადარა (ანდრიას სიტყვებით), შემდეგ კი რძე შეასხა სახეში, რომელსაც მიირთმევდა. მოკლედ ანდრიამ ცხოვრებაში პირველად თავის თავზე გამოსცადა, რაა უსამართლობა. ცოტა ხანში გაისმა ტელეფონის ზარი და ერთ საათში ჩვენთან გაჩნდნენ ორგანიზაცია ACLU (American Civil Liberties Union)-ის წარმომადგენლები. ჩვენს ანდრიას გადაუღეს სხეულზე ფოტოები, ჩაინერეს ჩვენებები, ნივთმტკიცება, ნახევრად დამტყვეული მობილური ტელეფონი, რომელიც უკვე ჰქონდათ (ადგილზე თავად უპოვიანთ), რის შემდეგობითაც ჩვენც მოგვადგნეს. დაგვიტოვეს თავიანთი საკონტაქტო ინფორმაცია და წავიდნენ. ამ მონაცემს არაფერია ისეთი, რომ ვერ იპოვო მსგავსება საქართველოსთან, რომ არა მეორე დღე, რომლის მსგავსაც საქართველოში ნამდვილად ვერ ნახავ... მეორე დღეს ისევ მოვიდნენ, წაიყვანეს ანდრია და გიორგი (რომელიც ცრემლსადენი გაზის მსვერპლი იყო), თავიანთ ოფისში გააცნეს კანონები, წესები, უთხრეს, რომ ისინი ამ დემონსტრაციის მიმდინარეობის პროცესს აკვირდებოდნენ. აუხსნეს, კერძოდ, რა კანონები დაარღვია და რას გადაამეტა პოლიციამ, რა შეცდომები დაუშვეს დემონსტრანტებმა და, კერძოდ, ანდრია. ასწავლეს გზები, თუ როგორ უნდა დამტყვევდნენ თავი მსგავსი უსამართლობის შემთხვევაში, ვის უნდა მიმართონ. ასევე გააცნეს თავიანთი, როგორც ორგანიზაციის, როლი, თუ როგორ აკვირდებოდნენ დემონსტრაციის მომენტში პროცესს, უყურებდნენ შეძლებისდაგვარად თითოეულ დემონსტრანტს, აგროვებდნენ ნივთმტკიცებებს ინციდენტების მერე. ისინი არ იყვნენ დემონსტრაციის პროცესში ჩართულები, როგორც ჩვენთან სხვა ხოლმე წყლის ჭავლისათვის მკერდის მიშვერა და მონაწილეების გვერდით დგომა. სწორედ აქ ინარჩუნებს დემოკრატიული ინსტიტუტი თავის მისიას ამერიკაში და სწორედ აქ კარგავს თავის მისიას დემოკრატიული ინსტიტუტი საქართველოში, როცა ის დამკვირვებლის, შემფასებლის, ცოდნის გამავრცელებლის ფუნქციაზე ამბობს უარს და უერთდება მონაწილეებს. ამით ის ანადგურებს თავის თავს, კლავს იმას, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია დემოკრატიული საზოგადოებისთვის.

— როგორც ჩანს, ბაკო იმ დროს პიტბურგში არ იყო და საკუთარ მუსიკალურ ნიჭს ამერიკიდან შორის „აღმოაჩინდა“. რამდენადაც ვიცი, თქვენი ოჯახისთვის ბარბარეს მუსიკალური ნიჭი სიურპრიზი იყო...

ბაკოს მუსიკალური ნიჭზე წარმოდგენა არც კი გვექონდა, სანამ 2006-ში თბილისში 6 თვით არ გავეშვიტე. ჩვენი გეგმა ასეთი იყო: ბაკოს ქართულ სკოლაში ესწავლა და მომზადებულიყო ხატვაში, რადგან გადავწყვიტეთ, რომ პენსილვანიაში CAPA-ს (School of Creative and Performing Arts) სკოლაში ჩავებარებინა, სადაც მისი ღვაწლი გამოტყდებოდა იყო. თბილისში კი, რომ არ მოეწეინა, გიტარის მასწავლებელი ავეყვანეთ და, აი, იქიდან დაიწყო ყველაფერი. სწორედ მაშინ გაუჩნდა სიმღერისადმი პირველი ინტერესი. პირადად მე არასოდეს ვყოფილარ ქართული სიმღერის მოტრფილა, ის ვერანაირად ვერ გახდა ჩემი სიმღერის ნაწილი, გარდა ფოლკლორისა. მასსოვს ჩემი დაბადების დღე იყო, ბაკომ სკაიპით დამირეკა, მომილოცა. მერე „ია“ და „გიორგობის თვე“ მიმღერა და მე ავტირედი. ეს იყო ჩემი პირველი და უკანასკნელი ცრემლები ქართულ სიმღერაზე... თავად მე ჯაზი ძალიან მიყვარს, მუსიკის შემოძლია 24 საათი ვუსმინო... ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ბაკომ CAPA-ს სკოლაში ჩააბარა ხატვის განხრით და დაიწყო მისი ახალი გატაცება — ფოტოგრაფია. თუმცა მუსიკა მის ცხოვრებაში ყოველდღიური გახდა. ზოგჯერ საათობით კომპიუტერთან იჯდა და უითუბიდან ტონალობაში ვარჯიშობდა, სიმღერებს თავისით სწავლობდა. ბაკომ CAPA-ში ორწლიანი სწავლის შემდეგ გამოვიცხადა, რომ ხატვა აღარ უნდა და ამიტომ ჩვეულებრივ სკოლაში გადავიყვანე. შემდეგ ისევე თბილისი ჩავიყვანე ცოტა ხნით. ჩვენ გადავწყვიტეთ, იქ აელო სოლფეჯიოსა და მუსიკის გაკვეთილები, რათა ელემენტარული ცოდნა ჰქონდა, მერე კი თავად დაიწყო მუსიკის წერა და დღემდეც ასე გრძელდება. სანამ პიტბურგში ცეცხოვრობდით, იქ ადგილობრივ ჯაზკლუბში Shadow Lounge-ში მღეროდა. იგი სულ პროცესშია. ესლაც რაღაც „მიქსტივს“ აკეთებს, ბევრს ვერაფერს ვიტყვი, ბევრი რამ მეც არ ვიცი, თან სულ მიკრძალვას მასზე პარაკს. პირადის არგამულანების საოცრად მოყვარულია, მიუხედავად ბევრი მეგობრისა, ზოგჯერ შეუძლია ერთი კვირა ოთახიდანაც არ გაიპოვიდეს და მშვენივრად გაერთოს თავის თავთან. საკმაოდ სენსიტიურია ურთიერთობაში. თითქოს ვერაფერს შეამჩნევ, ძალიან ტაქტიანია, მაგრამ თითონ შეუმჩნეველი არაფერი დარჩება... მისი ასაკის ცეცხოვროვის არა ჭორიკანაა, არ უყვარს ადამიანების განსჯა, ძალიან მომწონს ეს თვისება მასში (მე რომ მისი ასაკის ვიყავი, ბევრს ვჭორაობდი). ისე აბსოლუტურად ჩვეულებრივი თინეიჯერია. ხშირად აქვს შემოთავაზებები, მაგრამ ყველაფერს წელავს, იმ მიზეზით, რომ ამ კონკრეტულ რაღაცაში თავისი თავი ვერ დაინახა და ასე ამბობს — საერთოდაც არსად მეჩქარება. ვერ იტანს კონკურსებს. სხვათა შორის, ამას წინათ კონკურსში მონაწილეობისთვის „ექსტრაქტორიდან“ დაუკავშირდნენ, მაგრამ არც კი უფიქრია მათთან ურთიერთობის გაფორმება. ვნახოთ, რა იქნება. ჩვენც არაფერს ვაძალებთ. მშვიდად ველოდებით, თუ როდის გამოკრისტალდება მასში ამბიცია, გახდეს მომღერალი ან, სულაც, ფოტოხელოვანი ან მხატვარი, ან სულაც სულ სხვა პროფესია აირჩიოს...

ფეხბურთი

ფინილა კოპელია

ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფური რაუნდის ფინალში რამდენიმე ტრაგიკული ფარსი გათამაშდა, რამაც სატურნირო სტატუსების თვალსაზრისით მტლე სათამაშოდ დღე ერთგვარად მსუფე განადა.

უპირველესად სიტყვა „ე“ ჯგუფში განვითარებულ მოვლენებს შევანოთ, სადაც ტოტალიზატორებისა და „ყოველმცოდნე“ გულშემატკივართაგან ნავარაუდები პროგნოზი დაიმსხვრა. მიხვდით, ალბათ, რომ დონეცის „დონბას არენაზე“ გამართულ „შახტარისა“ და ტურინის „იუვენტუსის“ შეხვედრას ვგულისხმობთ, რომელიც ნანინასწარმეტყველები ფრის ნაცვლად სტუმრებმა მოიგეს - 1:0 და ტიტულის ან უკვე ყოფილი მფლობელი ლონდონის „ჩელსი“ ვეროპის ლიგამდე დააქვეითეს.

თავის მხრივ, არც „არისტოკრატებისა“ და დანის „ნორდსიელანდის“ უთანასწორო ბრძოლას აკლდა სათავგადასავლო ჟანრის ელემენტები, თავად განსაჯეთ - მეტოქეებმა ერთმანეთს სამი პენალტი დაურტყეს, საიდანაც ზუსტად მხოლოდ ერთი შეასრულეს. დავძენთ, რომ ეს იყო რაფა ბენიტესის მიერ ახალ გუნდთან ერთად მოპოვებული პირველი გამარჯვება.

დაბოლოს, „ბარსელონას“ თავგადასავლო ვილანოვას ტაქტიკურ ახლომხედველობას ლეო მესის ემსხვერპლა. ჯერჯერობით უცნობია, რამდენად სერიოზულია მის მიერ ლისაბონის „ბენფიკასთან“ კალენინგრაღში - ცხრა სპორტსმენით

ტალონური კლუბისათვის უმოტივაციო მატჩში მიღებული ტრავმა, მაგრამ ის, რომ გამოუცდელმა მწვრთნელმა გაუმართლებლად გარისკა, როცა მე-60 წუთზე საკუთარ რეზერვისტებს გაუხურებელი არგენტინელი შეაშველა, ფაქტია. შედეგად სეზონის მინურულს პრიმერადივიზიონში გასამართი უმნიშვნელოვანესი თამაშების წინ შესანიშნავ კონდიციებში მყოფი გუნდის ლიდერი დაშავდა და, ლეგენდარული გერმანელი ბომბარდირის გერდ მიულერის რეკორდის მოხსნას ვინდა ჩივის, ნეტავ ჩემპიონთა ლიგის განახლებამდე მოიშუშოს იარა.

„ე“ ჯგუფი. „შახტარი“ - „იუვენტუსი“ 0:1, „ჩელსი“ - „ნორდსიელანდი“ 6:1.

საბოლოო მდგომარეობა: „იუვენტუსი“ - 12, „შახტარი“, „ჩელსი“ - 10-10, „ნორდსიელანდი“ - 1 ქულა.

„ე“ ჯგუფი. „ბაიერნი“ - ბატე 4:1, „ლილი“ - „ვალენსია“ 0:1.

საბოლოო მდგომარეობა: „ბაიერნი“, „ვალენსია“ 13-13, ბატე - 6, „ლილი“ - 3 ქულა.

„ზ“ ჯგუფი. „ბარსელონა“ - „ბენფიკა“ 0:0, „სელტიკი“ - „სპარტაკი“ 2:1.

საბოლოო მდგომარეობა: „ბარსელონა“ - 13, „სელტიკი“ - 10, „ბენფიკა“ - 8, „სპარტაკი“ - 3 ქულა.

„თ“ ჯგუფი. „მანჩესტერი“ - „კლუფი“ 0:1, „ბრაგა“ - „გალათასარაი“ 1:2.

საბოლოო მდგომარეობა: „მანჩესტერი“ - 12, „გალათასარაი“, „კლუფი“ - 10-10, „ბრაგა“ - 3 ქულა.

მეგრეფინანსისტა კენტისყრა 20 დეკემბერსაა დანიშნული.

გიორგი შოთაძე

პრივი

კალინინგრაღში - ცხრა სპორტსმენით

ახალი ოლიმპიური ციკლის დაწყებასთან დაკავშირებით ევროპის კრივის კონფედერაცია კალინინგრაღში 20-22 წლის სპორტსმენებისთვის 9 დეკემბრიდან კონტინენტის პირველობას გამართავს. შეჯიბრებაში საქართველოს 9 სპორტსმენი იასპარეზებს. მედლებისთვის ბრძოლებენ მიხეილ კაზანჯიანი (თბილისი, 49 კგ), სევერიანე ჭილაძე (თბილისი, 52), ვენეტიკი ერანოსიანი (ახალქალაქი, 56, ჭაბუკებში 2011 წლის ევროპის პირველობის ფინალისტი), ალექო ჭადაშვილი (თბილისი, 60, კადეტებში 2010 წლის მსოფლიოს პირველობის

ვერცხლის მედალოსანი), ირაკლი მელიქიშვილი (თბილისი, 64), ზაალ კვაჭაძაძე (თბილისი, 69, 2011 წლის ევროპის ჩემპიონატის მე-სამე პრიზიორი), რომან თავაძე (ქუთაისი, 75, კადეტებში მსოფლიოს 2008 წლის პირველობის ფინალისტი), იაგო კიზირია (ფოთი, 81, ახალგაზრდებში 2010 წლის ევროპის პრიზიორი), თორნიკე პურიჭამიაშვილი (გორი, მძიმე წონა). ნაკრების წევრებს ევროპის პირველობისთვის კუკური შავგულიძე, ვლადიმერ ჭანტურია და ანატოლი ქავთარაძე ავარჯიშებენ.

ლაშა დიღია

თოჯა

გენდოიან და მერა როგორ!

შვიცარიძის ქალაქ ნოონში გაიმართა 17 და 19-წლამდელთა შორის ევროპის 2014 წლის ჩემპიონატის პირველი შესარჩევი ეტაპის კენჭისყრა. იქვე დადგინდა, რომ თბილისის უმასპინძლებს ევროპირველობის პირველ შესარჩევი ეტაპებს როგორც 17, ასევე 19-წლამდელთა შორის.

საქართველოს 17-წლამდელთა ნაკრები 2014 წლის - ევროპირველობის პირველ შესარჩევი რაუნდში დაუპირისპირდება ჰოლანდიას, სან-მარინოს და ფარერის კუნძულებს. ამ ოთხგუნდიან ტურნირს თბილისი უმასპინძლებს 2013 წლის 17-21 მარტს. ასევე თბილისში გაიმართება 19-წლამდელთა შორის პირველი საკვალიფიკაციო რაუნდიც, სადაც საქართველოს მეტოქეები იქნებიან ჰოლანდია, უელსი და მოლდოვა. ეს ოთხი გუნდი ელიტრაუნდის ორ საგზურს 2013 წლის 13-18 ნოემბერს გაითამაშებს.

წლის ევროპირველობის ელიტრაუნდში. გიორგი დევედარიანის მიერ განვრთნილი 17-წლამდელთა ნაკრები ელიტრაუნდს 25-30 მარტს გაივლის ავსტრიაში, სადაც მისი მეტოქეები იქნებიან მასპინძელი ავსტრია, სერბეთი და ირლანდია, ხოლო კახა კაჭარავას მიერ განვრთნილი 19-წლამდელთა ნაკრები 2013 წლის ევროპირველობის ელიტრაუნდში დაუპირისპირდება ინგლისს, შოტლანდიას და ბელგიას. ოთხგუნდიანი ტურნირი 24-29 მაისს, ბელგიაში გაიმართება.

ალსანოშნაში, რომ ორივე ასაკობრივი ნაკრები გასულია 2013

ვიტალი ჯაფარიძე

ქიულ

ორი კანდიდატი

ძნობულ ქიულში კარგა ხანია, დაპირისპირებამ აპოკეას მიაღწია. საქმიე იქამდე მივიდა, რომ ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნები ორჯერ გადაიდო (კანდიდატურები ოლიმპიურმა ჩემპიონმა დავით სახალეშვილმა და მამუკა საბარელომ მოხსნეს). ორივე მხარემ თითქოს გამაერთიანებელი კანდიდატი შეარჩია - დავით ქეხიშვილი, თუმცა ჯერ კიდევ ყველაფერი ისე მშვიდად არ ყოფილა, როგორც ეს გარედან ერთი შეხედვით ჩანს - არჩევნებში მონაწილეობის კიდევ ერთი მსურველი გამოჩნდა - ორგანოს მსოფლიოს ჩემპიონი თემურ ხუბულური. არ არის გამორიცხული, კანდიდატების რიცხვი გაიზარდოს. განცხადებების მიღების ვადა დღეს იმურება, არჩევნები კი 10 დეკემბერსაა დანიშნული.

გივი გაგუა

როგორ

ფავორიტი მოგებით იწყებს

ანტალიაში დაიწყო ჩოგბურთელ ვაჟთა საერთაშორისო ტურნირი (საპრიზო ფონდი 10.000 დოლარი), რომელშიც პირველ ნომრადაა განთესილი თბილისელი ნიკოლოზ ბასილაშვილი. ასპარეზობის სტარტზე ჩვენებურმა იოლად დაამარცხა (6:1, 6:2) თურქი სარპ ალაბიგუნი, რომელიც ტურნირზე „ველური ბარათით“ იყო მინვეული. მეორე წრეში ბასილაშვილი მისაილ ვაკსა (რუსეთი) და იორის დე ლურეს (ბელგია) შორის უძლიერესს დაუპირისპირდება.

ლემსო ცინცაძე

მივიწყებული სახელები

მან სამუდამო რეპორტი დაამყარა

წინადაც და მოქნილობით თანატოლებისგან ყოველთვის გამოირჩეოდა. ზაფხულობით მდინარე ტესურაში ბანაობით გულს რომ იჯერებდა, ქვიშიან სანაპიროზე ბიჭებს ეჭიდებოდა ხოლმე, უფროსებს კი სწორად წაუტყვევია, მაგრამ დიდ სპორტზე არასოდეს უფიქრია.

სენაკის რაიონის სოფელ ნოსირის საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ ალექსანდრე ჯეჯელავა სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს. მხედრული ვალი გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში მოიხადა. ბრგე აღნაგობის კუნთმაგარ ჭაბუკს მეთაურებმა ძალოსნობაში ვარჯიში შესთავაზეს. არ გასჭირვებია. მალევე აულო ალლო. კვირიდან კვირამდე აუშჯობებს და შედეგებს, ზედიზედ რამდენიმე შეჯიბრება მოიგო და შეიარაღებული ძალების ნაკრებშიც მოხვდა. სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ საქართველოს ძალოსანთა ნაკრებში ჩაირცხა. საკავშირო პირველობებზე საპრიზო ადგილებზე დაიკავა. ყველაზე დიდი გამარჯვება მაინც 1967 წელს საბჭოთა კავშირის სალხთა სპარტაკიადზე მოპოვებული ბრინჯაოს მედალია. მანამდეც და მერც რამდენჯერმე გააუშჯობესა საკავშირო რეკორდები. მისი ოცნება სამჭიდში 500-კილოგრამიანი ზღვრის გადალახვა იყო. 1969 წელს საქართველოს დედაქალაქში თბილისის, მოსკოვის, ლენინგრადისა და კიევის ძალოსანთა გუნდების სამატრო შეხვედრა გაიმართა. მძიმე წონაში ყველას თბილისის ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტმა ალექსანდრე ჯეჯელავამ აჯობა - სამჭიდში 502,5 კილოგრამი (160+147,5-195) მოაგროვა და ამიერკავკასიაში პირველმა გადააბიჯა 500-კილოგრამიან ბარიერს. ქართველმა ძალოსანმა იერიში მიიტანა ხმაბაროვსკელი გოლგანოვის საკავშირო მიღწევაზეც - დამატებით ცდაზე (მაშინ ეს დასაშვები იყო) 196 კილოგრამი აკრა და რეკორდსმენის სახელი დაიბრუნა. განსაკუთრებით აღსანიშნავი ის არის, რომ საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატმა ალექსანდრე ჯეჯელავამ დიდ სამირატთან განშორებამდე ერთ-ერთ შეჯიბრებაზე ძალოსნურ სამჭიდში 540 კილოგრამი მოაგროვა. ეს შედეგი სამუდამოდ დარჩა ძალოსნობის ისტორიაში, რადგან 1972 წელს მიუნხენის ოლიმპიადის შემდეგ საერთაშორისო ფედერაციამ აჭიმვა გააუქმა და მხოლოდ მისი მოძრაობა დატოვა - ატაკი და აკვრა.

ვაჟა დანელია

კომპაზიტია

ვერის უბნის პარლამენტში

გზის ვერის ბაღში შევიარე. დეკემბრის სუსხიანი ამინდის მიუხედავად, ვერ ვიტყვი, რომ ამდენ პენსიონერს არ ველოდი. ბაღი ყოველთვის საველეა როგორც სანაღებო, ისე ახალგაზრდა პენსიონერებით, რომლებიც მიწნაცების უთავო პოლიტიკამ სამუშაო ადგილებიდან ისე გამოყარა, რომ მათთვის ბოლოშიც არაფერს მოუხდია. პოდა, ჩამოსხმდარან ბაღში ჩანალიკებულ სკამებზე ის ჩვენი მოსუც-ახალგაზრდა პენსიონერები და დიდი პოლიტიკურ ჯახაჯუხში არიან.

შენ? რაც ეგ მოვიდა, ხალხის დაჭერის მეტი არაფერი გაუკეთებია. — მიშასგან აბა სხვას რა ისწავლიდა? — სცადა ივანიშვილის გამართლება სკამის ბოლოში წამოსკუპებულმა გამომსვლელმა. — მიშა, ჩემო ბატონო, კიდევაც იჭერდა და კიდევაც საქმეს აკეთებდა, გზები გაიყვანა, სანატორიუმებსა და საავადყოფოებს აშენებდა, არ აცალეთ, თორემ ლავიკასაც დაასრულებდა და ნატოშიც სულ გრიად-გრიადით შევიყვანდა.

— ცოტა წყნარად ილაპარაკეთ, ძმებო, — ესაყვიერებო, — პარლამენტი აქ ხომ არ გადმოგიტანიათ? — პირიქით, ჩემო ბატონო, უკვე ორი თვეც არი, პარლამენტი ქუთაისში გადაიტანეს — მისხნის მაღალი, ჟღალწვერა პენსიონერი, რომელსაც გაცრეცილ პიჯაკზე ორი ღლი იკაცია.

— ჰო, დაპირებებისა და ტყუილების მეტი რა იცოდა, პირდაპირ ამ საქმის პროფესორი იყო. — თორემ ივანიშვილი არ იტყუებდა, არა? — აბა რა მოიტყუა? — რაღა რა მოიტყუა, შე კაცო, ტარიფებს დაწვეო და ვერ დაწინა, პენსიებს გაზრდიო და გაზრდის მაგივრად გაყინა. კიდევ ჩამოგითვალო? გვიპირდებოდა, წელიწადნახევარში წავალო და ეგეც გადაიფიქრა.

— თქვენ რას არ გადააფიქრებინებთ კაცს. თუ მაინცდამაინც ხალხისთვის სიკეთე უნდა, ადგეს და თვითონ მიშამ გაზარდოს პენსიები, პრეზიდენტს ამის გაკეთება ვინ აუკრძალა? — ვერ მოგართვით! მიშა ახლა მხოლოდ ნაცების პრეზიდენტია და თქვენ რატომ უნდა გაგიზარდოთ პენსიები? აკერა გყავთ ფინანსთა მინისტრი ხადური და იმან გაგიზარდოთ.

— კიდევაც გაზრდის, ხო თქვა, პენსიები სექტემბერში გაიზარდებაო? — ჰო, მაგარი ვინმეა ეგ თქვენი ხადური, პენსიების მატება კიდევ ერთი წლით უნდა გადასწიოს? შევატყვი, სიტუაცია მწვავედებოდა და პარლამენტარი პენსიონერების შეჩერება ცვადა: ხალხო, ამდენს რო ყბედობთ, თქვენ რა სპიკერი არა გყავთ?

— სპიკერი რაში გვჭირდება, — მიპასუხეს ერთხმად. — სალაპარაკოდ რიგში რომ ჩავგაყენოს! არა ბატონო, ჩვენთან სრული დემოკრატიაა.

ნათქვამის საილუსტრაციოდ ფაქტები დამისახელეს. ქუთაისისგან განსხვავებით, ვერის უბნის პარლამენტი თურმე მრავალპარტიული ყოფილა და კახა კუკავას, შალვა ნათელაშვილს, ჯონდი ბალაურისა და სხვათა პარტიებს აქ ფრაქციებიც კი ჰქონიათ. მითხრეს, ნათელაშვილი ხშირად გამოდის სხდომებზე და ნიშნისმოგებით გვეუბნება, რომ გუუბნებოდით არჩევნებში გამარჯვებული ივანიშვილისა და სააკაშვილის კრიმინალური მთავრობები შესმობლებულად იმუშებენო და არ იჯერებდით, ხომ გამარტლდაო?!

ნათელაშვილის რა მოგახსენოთ, მაგრამ არჩევნებში გამარჯვებულ „ქართულ ოცნებას“ ხელისუფლება დემოკრატიულად რომ გადაეცა და კომპაზიტიაში იზივია, ეს საერთაშორისო თანამეგობრობამ ერთხმად აღიარა. ქართველ პოლიტიკოსებს ერთი ეგ არის, დაპირებების შესრულებაში ეჭვდობი, თორემ დემოკრატიის აღმართვაზე, რაც მართალია მართალია, მაგრამ მიერეკებიან!

ნათელაშვილის რა მოგახსენოთ, მაგრამ არჩევნებში გამარჯვებულ „ქართულ ოცნებას“ ხელისუფლება დემოკრატიულად რომ გადაეცა და კომპაზიტიაში იზივია, ეს საერთაშორისო თანამეგობრობამ ერთხმად აღიარა. ქართველ პოლიტიკოსებს ერთი ეგ არის, დაპირებების შესრულებაში ეჭვდობი, თორემ დემოკრატიის აღმართვაზე, რაც მართალია მართალია, მაგრამ მიერეკებიან!

— არჩევნებში ხო დაამარცხეთ ეგ მონსტრი და აღიარებული მიშა და ახლა მაინც დაანებეთ თავი. — არაფერსაც არ დაგანებებთ. ვერა და ვერ გაძღა მაგის მუცელში, პრეზიდენტის შენახვა ყოველდღიურად 140 ათასი ლარი უჯდება ამ დამშულ ქვეყანას.

— მიშა რო ჭამს, ეტყობა კიდევ. გირევენიათ, თქვენს გაჩხინკულ პრემიერს მიხედოთ. — ივანიშვილი მჭამელი კი არა, საქმის მკეთებელია, ჩემო ბატონო. — აბა კაცო, ერთბაშად არ აგვა-

გიწდ ღაიჯარეთ, გიწდ არა

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

ჩემი (და არა მარტო ჩემი) აზრით, ვლადიმერ პუტინი რუსეთის მხსნელად მოვევლინა მაშინ, როდესაც ეს ბუმბერაზი სახელმწიფო დიდი პრობლემების წინაშე იდგა და მის პრესტიჟს საფრთხე ემუქრებოდა. ვახა იბრაგიმოვი ფიქრობს, რომ პუტინის ბავშვობის იმ წლებმა, რომლებშიც ადამიანის აზროვნებისა და გონებრივი მიმართულებების ჩამოყალიბება იწყება, საქართველოში, კახის რაიონის სოფელ მეტეხში გაიარა (SIC!).

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

აქვე სადავო უნდა გავხადო (უფრო სწორად, უკუვადო) პატივცემულ ვახა იბრაგიმოვის გამონათქვამი იმის თაობაზე, რომ თურმე, საქართველოს სტალინის, ბერიას, პრიმაკოვისა და პუტინის სახით ტირანები აღუზრდია. „Сколько еще иродов может воспитать Грузия (Сталин, Берия, Примаков, Путин), — ამბობს წიგნის ავტორი. მე კი ვუპასუხებ: ფაქტობრივად სტალინის შექმნილი უძლეველი სუპერსახელმწიფო — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი; ბერიამ ეს კავშირი, თავისი დიდი უნარითა და გამჭრიახობით საგრძნობლად ააშალა და განამტკიცა. პრიმაკოვს თავისი მოღვაწეობის პერიოდში თვალსაჩინო ბევრი არაფერი გაუკეთებია, მაგრამ, არც არაფერი გაუფუჭებია; პუტინზე კი ზემოთ ვთქვი და აქაც გავიმეორებ — მან რუსეთი დაღუპვას გადაარჩინა. ამ ცნობილ პირებს დაუფრთხვებოთ სამხედრო საქმეში, მეცნიერებაში, ხელოვნებაში თუ სპორტში, რუსეთის ისტორიის სხვადასხვა პერიოდში ამ ქვეყნის სასარგებლოდ მოღვაწე ქართველებს!

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

აქ უადგილო არ იქნება დიდი ლევე ტოლსტოის სიტყვები გავიხსენოთ: „ჩემი განზრახვა საქართველოში ჩამოსვლაზე ზეგარდმო მადლი იყო შთაგონებული, ეს ნაბიჯი ღმერთმა გადაამადგმევინა და მსურვალედ ვწირავ მადლობას უფალს: ვგრძნობ, საქართველოში უკეთესი გავსდი“.

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

ასლა კი ნება მიბოძეთ წარმოგიდგინოთ ზოგიერთი ამონარიდი ვახა იბრაგიმოვის ამ ერთგვარად დაუჯერებელი წიგნიდან. „ცნობამ იმის შესახებ, რომ ვლადიმერ პუტინი 3 წლიდან 10 წლამდე ცხოვრობდა კახის რაიონის სოფელ მეტეხში, დაწყებითი განათლება მიიღო ადგილობრივ საშუალო სკოლაში, მიიყვანა „ალაია“ ქალაქ კახში. ჩვენმა რესპონდენტმა — გაბრიელ დათაშვილმა, რაიონის საპროექტო ორგანიზაციის უფროსმა, განაცხადა, რომ ვოვა პუტინი (ასე ეძახდნენ მას სოფელ მეტეხში), იყო მისი თანაჯგუფელი. „ალაიას“ წინასწარი მონაცემებით, იმ ჯგუფში ირიცხებოდა ორი ფრიადოსანი მოსწავლე — ვოვა და გაბრიელი.“

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

კიდევ ერთი დეტალი: თანახოფელთა ცნობით, იმ წლის იანვრში და მეტეხში დაიწყო „სტუმართა“ განშირებული ჩამოსვლა. ჩამოსულები ინტერესდებოდნენ გიორგი ოსენავის ოჯახით, სადაც 7 წლის განმავლობაში იზრდებოდა პატარა ვოვა. სტუმრები სვდებოდა-

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

რა საიდუმლოს გვიყვება ვახა იბრაგიმოვი?..

წონ მიდევ ვახა იბრაგიმოვის რუსულად გამოცემული წიგნი „რუსეთის პრეზიდენტის საიდუმლო ბიოგრაფია“ (სტამბა „ვარკუნა“, ივერია). გადავწყვიტე, გაგაცნოთ ამ წიგნი გამოცემული ყველაზე საგულისფურო მომენტები.

„სოფელ მეტეხში, სკოლასთან ახლოს დგას დაუმთავრებელი ორსართულიანი სახლი ვენასი დიდი ტალავრით. სწორედ ამ სახლში ცხოვრობდა გიორგი ოსენავის მრავალშვილიანი ოჯახი და, როგორც მეტეხელები ადასტურებენ, ამ სახლში გაატარა თავისი ცხოვრების 7 წელი ვლადიმერ პუტინმა.“

ვლადიმერ პუტინის დედა, 73 წლის (ახლა, ალბათ, 85 წლის) ვერა, დაბალი, სწრაფად მოძრავი, ცოცხალი ქალია. განვლილი ცხოვრების მოგონებისას მის თვალებზე ჩნდება ცრემლი. ლაპარაკობს კარგი ქართულით, ქართლის დიალექტით, ოდნავ შესაჩვენებელი რუსული აქცენტით. მეუღლეს (ვოვას მამას) ქალბატონი ვერა ასე ახასიათებს: „მე მისი გახსენებაც კი არ მინდა. მან მე მომატყუა. მე უკვე ფემინიმედ ვიყავი, როდესაც გავიგე, რომ სხვა ოჯახი ჰყავდა.“

„ვოვას, ფაქტობრივად, ჩემი მშობლები ზრდიდნენ.“

„რამ გაიძულათ, რომ ვოვა წაგეყვანათ რუსეთში მისამე ვგუფის შემდეგ?“

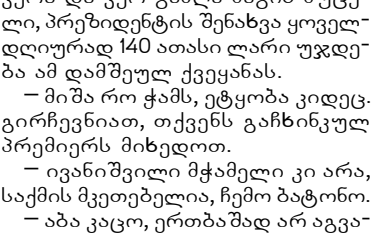
„ჩემი მეუღლე იყო უკმაყოფილო იმის გამო, რომ ვოვა ჩვენთან იყო. მას თავისი შვილები ჰყავდა, სხვისი შვილები ვის უნდა?“

ამის შემდეგ ქალბატონ ვერას ვლადიმერი აღარ უნახავს. ვერას დედა ერთი წლის შემდეგ იგი ინტერნატში ჩააბარა. ვოვა, ალბათ, განაწვევდა და იმით დაუბარა ვეგლას, არაფერი ეთქვათ მისი ადგილსამყოფლის შესახებ.

„მილიონი პროცენტით ეს ის არის“ — ადასტურებს პატარა ვოვასა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის ერთ პიროვნებას მეტეხელი, ჭიდაობა სამბოს საქართველოს ნაკრების თავაჯი ლეო იაფე, რომელსაც მეტეხიდან კარგად ახსოვს ვოვა. ამიტომ, რომ ბატონი ვლადიმერის არც ერთ ოფიციალურ ბიოგრაფიაში „მეტეხის 7 წელი“ არ ჩანს.

თუ კიდევ დარჩა ვინმე, ვისაც ვლადიმერ პუტინის მეტეხში ცხოვრების ვერდი წლისა არ სჯერა, მზინ მას ერთ საიდუმლოს გავუზიხელ: კარგად შეამოწმოს ვოვას მარცხენა ხელის შუა თითი, რომელშიც მას თევზაობისას აწყვეს გაურტო და ამხანაგმა ამოძრობისას პატარა სორცის ნაჭერიც ამოაყოლა, რაც ნაჭერი დატოვდა აუცილებლად დატოვებდა. მაგრამ ვინ და რა ვითარებაში შეამოწმებს ამის რეალობას, ეს უკვე დაინტერესებული პირის პრობლემაა.“

აი ასეთ თითქოსდა ნაკლებად დასაჯერებელ ამბებს გვიყვება ვახა იბრაგიმოვი... დაბოლოს, მინდა აზრი გამოვთქვა იმის შესახებ, რომ სრულიად ალოკიკურად და გაუმართლებლად მიმანია ის მდგომარეობა, ჩვენი ორი ერის ურთიერთობაში რომ დაისადგურა. ეს არც ძველი და არც ახალი ურთიერთობებით არ არის გამართლებული. იმედა, ხალი გონება გაიმარჯვებს და ჩვენს ერთმონაშენ ერებს შორის აღსდგება კეთილმეზობლური დამოკიდებულება.

რეკლამა საქართველოს ესპუბლიკაში 299-62-77; 599 32-85-76. ოტია ჩართოლანი

ლევან ადგიშვილი, მურად ანჯაფარიძე თანაუგრძობენ უახლოეს მეგობარს დაგით სინჯიაშვილს დედის ანასტასია ყოჩიშვილი-სინჯიაშვილის გარდაცვალების გამო. გამოსვენება 8 XII, 14 სთ. მის. ირაკლი აბაშიძის 43, IV სადარბაზო, მე-5 სართული.

მომღერალი

მომღერალი ფილემბით, ანუ ტიბეტური თასებით, ამ მეტად უჩვეულო მასაჟის სამშობლოა სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზია. იგი ტაძრებში მსახურების ცერემონიების დროს წარმოიშვა, რომლებსაც ბუდისტი ბერები არაჩვეულებრივი მუსიკალური საკრავების თანხლებით ატარებენ.

ზაზარაბით განხატვა

მომღერალი ფილა - ესაა გადმორუნებული ზანზალაკის ნაირსახეობა, თუმცა კი მას ენა არა აქვს. მისგან ბგერის არა მარტო დარტყმით გამოცემა, არამედ საგანგებოდ გათლილი ხის მოკლე ჯოხით - სტიკით თასის პირზე წარწერა ტარებით მელოდის აუღერება შესაძლო. ამ დროს ბგერა თანდათანობით ძლიერდება და ნელ-ნელა უფრო ღრმა ტონებით მდიდრდება. როცა სტიკს წრეზე ატარებენ, თასის უწყვეტი ჟღერადობის - ხმოვანი რეზონანსის დაჭერა დიდი ხნის

რების მოსმენით საკუთარ თავს ჩაულრმავდეს. ზოგიერთ თასებს როგორც ზარებს ისე ურტყამენ, ზოგსაც სტიკს წარწერა „უტრიალებენ“. სტიკის ტარება ხდება ფილის როგორც შიდა, ასევე გარე კედლებზე. ზოგჯერ თასებს ადამიანის სხეულზე კი არ დებენ, არამედ სხეულს შემოუნვობენ, რომელთან უშუალო კონტაქტის გარეშეც ბგერები მასზე ვიბრაციით შემოქმედდებიან.

მომღერალი თასებით მასაჟი ჩვეულებრივ მასაჟზე გაცილებით ეფექტიანია. სხეულის იმ ნაწილებს, რომლებზეც თასებს დებენ, ვიბრაციები ნემსებით ვით ჩხვლეტენ. ამ პროცედურის ჩამატარებელმა ოსტატმა აუცილებლად კაცის სხეულის სრულ მოდუნებას უნდა მიაღწიოს და სიამოვნება მიაინიჭოს არა მარტო მის ტანსა და სმენას, არამედ სულსაც. ზოგიერთი მასაჟისტი მუშაობის დროს ჩუმად ლოცვასაც კითხულობს.

ჩვენი პრესლაიჯისტი

გაქმნა გზისკენ

„მეზრთხილავ სააკაშვილს, თუ 10 დღეში შეიძლება არ მოგვაშორებას, რაღაც ღონისძიებას მივმართავთ“

– იმშობილბ ყვარლელი მეველუდ იობაშვილი, – არ ვიცი, რა უნდა ჭიბებრაშვილს კახეთში? სამაგიეროდ, ვიცით, საიდან მოვიდა, ვინ იყო და რა აქვს ნათქვამი ქართველის დედაზე. ეტყობა, სააკაშვილს კახეთი ნაგავსაყრელი ჰგონია... ჭიბებრაშვილი არის კაცი, რომელმაც ვერ გაარჩია ერთმანეთისაგან ხმალი და ფალოსი. მაგას გუბერნატორად რა უნდა? 10 დღეში მოგვაცილოს სააკაშვილმა, თორემ სხვა ღონისძიებებს მივმართავთ!..

„ალია“

ზაზა-გაღვას უკანონოდ გათავისუფლებული პედაგოგები დაუბრუნდებიან?

ამ ინიციატივით გამოდის თბილისის საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება – თბილისელები“ და მისი თავმჯდომარე გულიკო ზუმბაძე, რომელიც ამბობს, რომ მისი ფრაქცია იწყებს მუშაობას ზაზა-გაღვას შიგნით მთელი რიგი პრობლემების მოსაგვარებლად, რომელთა შორისაა სამსახურიდან უკანონოდ დათხოვნილ დირექტორთა და პედაგოგთა უფლებების დაცვა, საბავშვო ბაღების აღმზრდელების, ფსიქოლოგების, მუსიკის მასწავლებლების, ლოგოპედებისა და სხვების ხელფასების 50 პროცენტით გაზრდა, ჯგუფებში ბავშვების 40-დან 25-მდე შემცირება და ამ მიზნით დამატებითი საბავშვო ბაღების გახსნა.

„ახალი თბილისი“

ახალგორელიაბისთვის საგზაო შეზღუდვები კვლავ ძალაშია?

ახალგორელიაბისთვის საგზაო შეზღუდვები დიდი ტვირთის გადატანასთან დაკავშირებით საპარლამენტო არჩევნების შემდეგაც პრაქტიკულად კვლავ ძალაშია. კანონით „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საყოფაცხოვრებო ნივთების შეტანა ახალგორის რაიონში არ იკრძალება. ამის მიუხედავად, ადგილობრივებს არაერთი ბარიერის გადალახვა უხდებათ იმისთვის, რომ ესა თუ ის საყოფაცხოვრებო ნივთი თუ საშენი მასალა საკუთარ სახლამდე მიიტანონ.

„რეზონანსი“

მკურნალი ზარების რეკვა

მანძილზე შესაძლებელი იმდენი ხნის მანძილზე რეზონირება არც ერთ სხვა – არც სიმებიან, არც დასარტყამ მუსიკალურ საკრავებს არ შეუძლიათ. სწორედ ამ უნიკალურმა თვისებამ აქცია ისინი სამკურნალო შემოქმედების საუცხოო საშუალებად.

ჰარმონიას, მათ შორის ადამიანის სულსა და სხეულში წარმოქმნის. ალსანიშნავია, რომ ზარების რეკვის ხმოვანი ვიბრაციებს სივრცის განსაზღვრვად და სამკურნალოდ არა მარტო აღმოსავლეთში იყენებენ. მაგალითად, გერმანელეზი თაობიდან თაობას გადასცემენ ცოდნას ზარების ჯადოსნური ძალის შესახებ, მათ ოდითგანვე მიანერდნენ არა მარტო უნიკალური ძალთა განდევნის, არამედ პაუზის მიკრობებისგან განმედი უნარს.

პარმონის აღგზნა

შიდრე სტიკი ფილის კედელზე წარწერა მოძრაობს, ადამიანის ნეტარების გასაოცარი გრძობა ეუფლება, რომელსაც ასე დიდად აფასებენ ბუდისტები. ობერტონებით მდიდარი ხმოვანი ვიბრაციები ადამიანის ორგანიზმზე ჰარმონიულად ზემოქმედებენ. ისინი მას მოდუნების შესაძლებლობას აძლევენ, ხელს უწყობენ უფრო ღრმა სუნთქვას. მომღერალი თასებით მასაჟი რეკომენდებულია ჰიპერაქტიური ბავშვებისთვის და ნერვული აშლილობების დროს გამოიყენება. ასევე შემჩნეულია რომ ეს მასაჟი კონცენტრაციას აუმჯობესებს. ბგერები კუნთების დაძაბულობას ხსნიან, საჭმლის მონელების სისტემას აუმჯობესებენ. რამდენიმე წლის წინათ ჩატარებული გამოკვლევების შედეგად დადგინდა, რომ ბგერების ზემოქმედებით, რომელიც წყალს „ესმის“, ვთქვათ, კლასიკური მუსიკის ან ლოცვების გაგონებაზე, იგი ლამაზდება, ხოლო მძიმე როკის ზემოქმედების შედეგად მისი მიკროსტრუქტურები იშლება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ადამიანის სხეულიც, რომელიც დაახლოებით მწ პროცენტით წყლისგან შედგება, აუცილებლად რეაგირებს ბგერებზე.

უფრო მადი, შიდრე მასაჟი

მასაჟისტიმის კაცს მუცელზე აწვენენ, მისი ხერხემლის ხაზსა და მუხლებზეც თასებს დგამენ. მიჩნეულია, რომ რაც მეტია მომღერალი თასი, მით უფრო ძლიერია ეფექტი. შემდეგ კი მედიტაციის მსგავსი რამ ხდება: დაწოლილმა კაცმა თვალები უნდა დახუჭოს და ბგე-

ინფორმაცია თემაში

თუკი მომღერალ თასში წყალს, თუნდაც ციფს, ჩავასხამთ და გარე კედელზე სტიკს წრიული მოძრაობით ვატარებთ, ცოტა ხანში ბუშტულაკები ცოცხალი მძივებივით თასის ცენტრისკენ დაიძვრებიან. როცა ხმა პიკს მიაღწევს, ისინი ისევე დაიწყებენ თასიდან ამოსტომას, როგორც ეს დუდილისას ხდება ხოლმე, თუმცა კი წყლის ტემპერატურა არ იცვლება. მიჩნეულია, რომ ასეთი წყლის დაღვება სასარგებლოა – იგი სომ ბგერითაა განმედილი

ნიმე ალექსანდრიანი

ანაკლოტაი

- წუხილ ღამის სამ საათზე მივედი სახლში.
- მერე ცოლმა რა გითხრა?
- უცლო ვარ.
- მაშინ რატომ ბრუნდები სახლში ასე გვიან?

- სამხმარელო, როდესაც ჩემი ქმარი გახდებოდა, შენთან გავიყოფ შენს ყველა საფიქრალსა და სადარდებულს.
- გმადლობთ, ძვირფასო მაგრამ მე არა მაქვს არანაირი საფიქრალი და სადარდებულები.
- მე გითხარი, როდესაც ჩემი ქმარი გახდებოდა-მეთქი.

ბას ურბული ქორწილია. ყველანი გაუთავებლად ულოცავენ ნეფე-პატარძალს. ერთი სტუმარი მიმართავს მორცხვად მჯდომ ახალგაზრდას:

სტუდენტმა თანაკურსელი გოგონა შეერთო. ერთხელაც იგი შედის მათთვის გამოყოფილ საერთო საცხოვრებლის ოთახში და ხედავს, რომ მისი ახალგაზრდა ცოლი ცენტრალური გათბობის ბატარეაზე ზის.
- რას აკეთებ?
- ვახშამს ვათბობ.
- ეჰ, არ უნდა დავკორწინებულებიყავი, – ეწუნება ტიპი ძმაკაცს, – ცოლი ვერ მიტანს, როცა მთვრალი ვარ, ფხიზელს კი მე არ შემიძლია მისი ატანა.

Advertisement for Sakartvelos Respublika magazine, including contact information, ISSN, and subscription details.